

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 1 (2860) 2005 JANUARY-SAUSIS 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Tuo pačiu keliu

Po 55 metų "Tėviškės žiburiai" jau šviečia iš modernesnio formato. Tačiau naujuose rėmuose savi džiaugsmai ir rūpesčiai lieka tie patys. Ir tikslas tas pats – savaitraštis turi stovėti krikščioniškos minties ir lietuviybės išlaikymo sargyboje.

DIDŽIOJI žiniasklaida mums kasdien pateikia daug įvairios ir įdomios informacijos. Sužinojome, kas naujo pasaulyje, sekame įvykius, skleidžiamą medžiagą pasirenkame pagal rūpesčius, pageidavimus, reikmes ar skonį; domimės kas tik kuo nori, kartu su milijonais skaitytojų nagrinėjame įvairias temas, tarsi žengiamo su visa žmonija ir jos pažanga. O lietuviškoji žiniasklaida (tikriausiai savojo spaudo) – tai vienišas šaltinis, kuris pateikia mums žinių apie lietuviškąjį gyvenimą išeivijoje ir apie Lietuvą. Šito viso nematome didžiojoje spaudoje. O jei kartais pasirodo koks nors mus liečiantis straipsniukas ar kokia nuotrauka – kaip retesnį radinį griebiamo išsikirti, kai ką išvertę į lietuvių kalbą skelbiame savuose puslapiuose. Įsivaizduokime, kas būtų, jei tik tiek iš viso teturėtume? Užtat nesunku suprasti, ką reiškia mūsų spaudo už tėvynės ribų gyvenantiems tautiečiams. Pirmiausia – tai neįkainojamas plačiosios žiniasklaidos papildinys. O svarbiausia, kad savojo spaudo, net jei būtų ir ne lietuvių kalba spausdinama, savo turiniu pabrėžia tradicinę tautinę linkmę, kuri saugo ir skatina išlikti savimi, jungia, kad nepasimestume tarp svetimųjų kultūrų ar neprimtino gyvenimo būdo. Ir taip mūsų periodika tampa vadovaujančiu veiksniu net ir tais atvejais, kai kitų vadovų nebelieka.

IŽENGĖME į naujuosius metus. Vėl vieni kelias amžinybės, kiti ieškos geresnio gyvenimo – vyks tas pats kasmetinis judėjimas. Keisis žmonės, bet mums rūpi, kad išliktų tie patys lietuviybės pagrindai ir jos išlaikymo principai. Tai svarbiausia, nes viską, ką mes čionai darom, kokią veiklą organizuojam, kokias priemones vartojame – viskas tam, kad kaip lietuviai nedingtume. Šiandien, naujiems mąstymo vėjams pučiant, ne vienam jau gali atrodyti, kad tautinis bruožas, labai išskirtinis lietuviškumas nesiderina su plačiai skelbiamu pilietiškumu. Tačiau per didelis jo sureikšminimas, net bandymas jį sulieti su tautybės samprata, iš esmės negali būti priimtinas. Mat pilietybę galima užsitarnauti, keisti, išgyti, net nusipirkti, ar ir kokią dvigubą turėti. Tautybė – dalykas kitas. Daugelis tikriausiai supranta, kas tai yra. Svetur apsigyvenęs ne vienas lietuvis jaučia pareigą neužmiršti savo gimtosios kalbos, remti lietuviškąją veiklą, rasti antruosius namus savųjų tarpe. Čia užaugusi lietuvių karta per mokyklas ir nelietuviškos kultūros aplinką yra nutolusi nuo lietuvių kalbos. Jau matome naują reiškinį – Kanadoje ir JAV kuriasi angliškai kalbanti lietuvių bendruomenė. Vyresniems teks prie to priprasti, teks patirti, kaip ir nelietuviškai kalbantys bei rašantys lietuviško gyvenimo veikėjai ir skatintojai gali siekti tų pačių tikslų – išlikti savimi ir garsinti Lietuvą. Savojo kalba – turtas brangus. Tačiau ją praradus ir dėl viso kito suabejojus, nereikėtų smegti bedugnėn. Č.S.

"Puri sniegu gimtinė klojas..."

Nuotr. D. Meliūno

Istorijos klastojimo prielaidos

ZIGMAS ZINKEVIČIUS

Būti išmintingam yra geriau, negu būti stipriam; žinojimas yra svarbesnis už jėgą.

Pat 24,5.

Išsivadavę iš okupacijos paveldėjome sovietinį požiūrį į istoriją. Žymiausi mūsų istorikai savo darbe ir toliau iš įpratimo taiko istorinio materializmo teoriją ir laikosi nebeveikiančių kompartijos direktyvų, vedančių prie istorijos klastojimo. Bolševikinės istorijos perrašymo nuostatos tebėra giliai įsismelkusios ne tik į istorikų profesionalų, bet ir į daugelio inteligentų – istorijos mėgėjų sąmonę. Mūsų praeitis neretai vaizduojama iškreiptai, "žiugždiškai". Nesusimąstome, jog klastojant praeitį prarandama tautos savastis. Toks elgesys kelia grėsmę tautos gyvatai. Turbūt niekur pasaulyje istorija nebuvo taip falsifikuojama kaip bolševikų valdomoje Lietuvoje. Tasai juodas darbas iš esmės tebetęsiamas. Jam sąlygas sudarė žemiau aptariamos aplinkybės, tos veiklos prielaidos.

Neįvykdyta desovietizacija

Atgavus nepriklausomybę liko nepriimtas desovietizacijos įstatymas. Ši aplinkybė lėmė daugumą vėlesnių mūsų valstybės bėdų. Be desovietizacijos buvo neįmanoma greitai atkurti tvirtą valstybę. Šis įstatymas būtų sutrukdęs išsirinkti komunistą prezidentą, paskirti komunistus ministerius ir kitus aukštus pareigūnus. Seime nebūtų susidariusi komunistinė dauguma. Gyvenimas būtų pakrypęs visai kita vaga. Antai Čekijoje ir Vengrijoje, kur komunizmas buvo įstatymu paskelbtas kaip neteisėtas ir nusikalstamas, komunistai pareigūnai buvo pašalinti iš valdžios. Taip šiose šalyse parengta dirva naujoms doroms vyriausybėms. Desovietizacijos įstatymas reikalingas ne nesantaikai kelti, ne kerštui, bet mūsų visų ateičiai: kad niekas daugiau nesusi-gundytų išduoti savo tautos. Buvę partiniai funkcionieriai turėjo atsisakyti tautos ir bent keleriems metams pasitraukti iš vadovaujančių postų. Tai privaldė padaryti patys, jeigu

būtų buvę dori žmonės. Deja, neįvyko.

Sovietinės nomenklatūros išigalėjimas

Nesant desovietizacijos įstatymo nepriklausomoje Lietuvoje išigalėjo sovietinė nomenklatūra. Grįžo į valdžią "buvusieji". Partinė grietinėlė, atsiskyrusi nuo SSKP, persikrikštijo į LDDP. Iki tol valdžiusi valstybės turtą sovietinės sistemos sąlygomis, pasiglemžė ji esant laisvajai rinkai. Buvusieji sovietinei "liaudžiai" liko tik trupiniai. Po turto "prichvatizacijos", pusvelčio įmonių išpardavimo, tiesiog jų išsidalijimo, bankų griūties, "buvusieji" tapo naujuoju nepriklausomos Lietuvos turtuolių luomu, iš esmės kapitalistais.

Jie gyvena kaip inkstai taukuose. Atmetę pajamų deklaravimo įstatymą paslėpė savo praturtėjimo siūlų galus, panai-kino ribą tarp legaliu darbu ir nusikalstamu būdu įgyto turto. Maždaug per ketverius metus Lietuvoje atsivėrė didžiulė praraja tarp saujelės turtuolių ir

Nukelta į 2-ą psl.

Š i a m e n u m e r y j e

Istorijos klastojimo prielaidos - 1,2 psl.

Politinė Rusijos propaganda - 2 psl.

Kaip atsirado Amerikos Lietuvių fondas - 4 psl.

Smagu dainuoti, malonu keliauti - 5 psl.

Kasiau griovius Donelaičio žemėje - 5 psl.

Atstatykime šventovės bokštus - 7 psl.

Lietuviška sodyba Amerikoje - 8 psl.

Jaunųjų krepšininkų kelionė Lietuvon - 8 psl.

SPORTAS

GEDIMINAS DAINIUS, 15 m. amžiaus, lengvosios atletikos jaunių varžybose (International Meet of Champions) York universitete Toronte gruodžio 5 d. laimėjo pirmą vietą - aukso medalį - rutulio stūmyme. Iš dalyvavusių 40-ties klubų jo "West Island Track and Field" klubas užėmė 5-tą vietą. Medalium džiaugiasi senelis Eugenijus Dainius
Nuotr. L. Dainienės

Kylanti žvaigždė

"Buves šokėjas nuostabiai reiškiasi krepšinio aikštėje". Tokiu pavadinimu straipsnyje, *Toronto Star* dienraščio sporto skyriuje, 2004 m. gruodžio 8 d. buvo apibūdintas kylantis vidurinėsios mokyklos (high school) lygoje neseniai iš Lietuvos atvykęs moksleivis Evaldas Žabas (Zhabas). Žabų šeima imigravo į Kanadą 2003 m. vasarą.

Minima, kad tėvas, nutraukęs šokio pamokas, jų vieton Lietuvoje Evaldą įrašė į krepšinio akademiją, kai vaikas buvo septynerių metų amžiaus. Joje programa buvo tokia: iš ryto pamokos, o popiet mankšta ir krepšinis - visos dėmesys sportui. Atvykęs į Torontą, jis pradėjo mokytis ir krepšinį žaisti "Northview Heights Secondary" mokykloje. Paragintas Kanadoje gimusio ir gerai sistemą pažįstančio Stasio Kuliavo, "Aušros" komandos trenerio, perėjo mokytis į privačią "St. Michael's College" mokyklą, kurioje už mokslą reikia mokėti, bet šešiolikamečiui Evaldai buvo paskirta stipendija; tai sudarė jam sąlygas ten to-

liau tęsti mokslą ir sportuoti.

Nors pagal amžių Evaldas Žabas turėtų dar žaisti jaunių lygoje, bet jo krepšinio gabumai tokie nuostabūs, kad jį perkėlė į vyresniųjų žaidėjų lygą. Jo vidurkis kol kas yra 18 taškų ir 6 asistavimai per kiekvienas rungtynes. Yra buvę rungtynių, kur jis gerokai viršijo 20 taškų. Per neseniai Toronte įvykusias krepšinio varžybas - "Humber College Classic" - jis buvo pripažintas sporto žvaigžde - "all-star".

Jo dabartinis "St. Michael's College" treneris Jeff Zownir praeitą vasarą aplankė Lietuvą. Anot jo, Lietuvoje krepšinis prilygsta religijai. Taip kaip Kanadoje vyrauja ledo ritulio sportas, taip Lietuvoje krepšinis. Kalbant apie Evaldą, stebina jo greitis ir jo numatymas/nujautimas žaidimo eigoje. Jis mano, kad jis bus labai visų pageidaujamas kandidatas į universitetų krepšinio lygą po kelerių metų. Prie straipsnio pridėta nuotrauka ir rungtynių metu padaryta nuotrauka, kurioje dėmesio centre Evaldas Žabas. I.R.

Žinios iš Lietuvos

- Dviejų Lietuvos krepšinio galiūnų susitikime pranašesnis buvo Kauno "Žalgiris", 90:80 įveikęs Vilniaus "Lietuvos rytą". Tai buvo dovana A. Saboniui, švenčiančiam 40-ąjį gimtadienį - pareiškė "Žalgirio" treneris.

- Vilniaus "Lietuvos rytą" krepšininkai išvykoje laimėjo Europos vyrų krepšinio klubų ULEB taurės varžybų šeštojo rato rungtynes prieš Vroclav "Deichmann Šlask" (Lenkija) klubą 95:67 ir savo grupėje iškopė į pirmąją vietą.

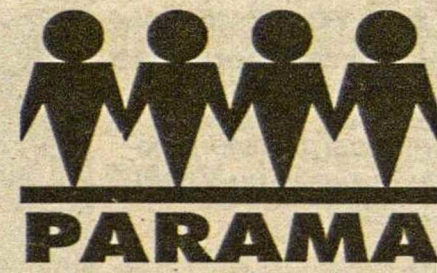
- Vilniuje įvykusiame tradiciniame geriausiųjų sportininkų pagerbimo vakare geriausia 2004 metų Lietuvos sportininkui - Atėnų olimpiniam čempionui V. Aleknai įteiktas kasmetinis Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prizas - Stanislovo Kuzmos skulptūra "Šaulys". Taip pat Vilniaus "Karolinos" viešbutyje surengtoje ceremonijoje 2004 metų pasaulio ir Europos čempionatų prizininkams įteiktos Kūno kultūros ir sporto departamento skirtos premijos ir padėkos. Jas gavo 18 pasaulio ir 33 Europos suaugusiųjų čempionatų prizininkai. Sveikindamas šalies atletus, departamento generalinis direktorius V. Nėnius pasidžiaugė, kad iš viso laimėta per 200 medalių ir džiaugėsi, kad naujos kadencijos Seimas bus "sportiškas", nes jau dabar 14 jo narių vadovauja įvairių sporto šakų federacijoms. V.P.

Kas naujo Lietuvoje?

- Sporto aikštėje vėl viena mirtis: 2004 m. gruodžio 7 d., žaisdamas krepšinį Šiauliuose, staiga mirė 43 metų Vytautas Cimermonas. Atvykusi medikų brigada susmukusio vyro nebegalėjo išgelbėti. Velionis sveikata niekad nesiskundė.

- Tarptautinėse sportinių šokių varžybose Vilniuje 2004 m. gruodžio 5 d. Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė iš Kauno "Sūkurio" gavo aukščiausius įvertinimus už klasikinius šokius; Andrius Kandelis su Egle Kandelienė iš Vilniaus "Ratuto" nugalėtojų taurę iškovojo už Pietų Amerikos šokius. Varžybose dalyvavo 57 poros iš penkių valstybių. Inf.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.10% už 90-179 d. term. indėlius
1.20% už 180-269 d. term. ind.
1.20% už 270-364 d. term. ind.
1.50% už 1 m. term. indėlius
1.90% už 2 m. term. indėlius
2.40% už 3 m. term. indėlius
2.65% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius
1.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
2.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.20% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.05% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.45% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
2.85% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.60% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
1.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.65% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo5.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų4.25%
2 metų4.50%
3 metų4.80%
4 metų5.25%
5 metų5.25%
- su keičiamu nuosimčiu4.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANŠĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių Fondas Lithuanian Canadian Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojančių jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

SU ŠTURMU

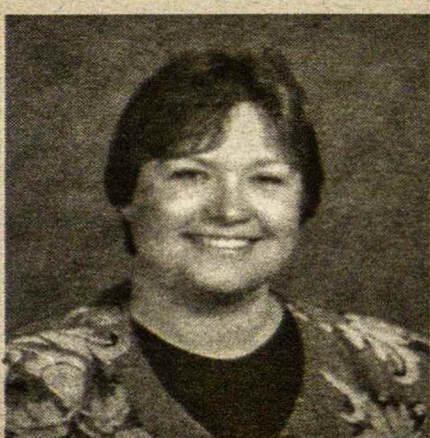
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

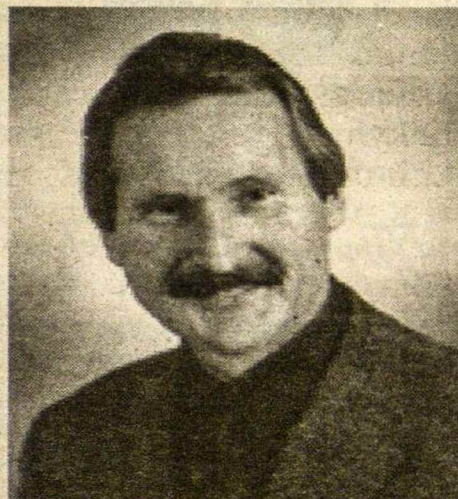
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto apšarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, mėmė - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrus - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoj - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular \$50, patron \$60, sponsor \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Seminaraž zakristijonams, įvykusį spalio 27 d. Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre, vedė kun. dr. Arnoldas Valkauskas, aptardamas atlaidų teologiją bei tradiciją. Antrojoje seminaro dalyje, kuriai vadovavo ses. Pranciška Neringa Bubelytė, FDCJ, zakristijonai mažose darbo grupelėse svarstė, kaip kuo geriau pasirengti atlaidams, kad atlaidai parapijose būtų gyva ir visus tikinčiuosius dvasiškai gaivanti šventė.

Klaipėdos Šv. Kazimiero parapija šventė šventovės persikėlimo penktąsias metines spalio 17 d. Nuo spalio 15 iki 17 d. buvo garbinamas Švenčiausiasis Sakramentas atsiliepiant į jubiliejinis Eucharistijos metus. Sekmadienį devintos valandos Mišiose giedojo Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijos grigališkasis choras. Per vaikų ir jaunimo Mišias giedojo parapijos mokyklų jaunimo jungtinis choras. Iškilnėse dalyvavo Telšių vyskupas ordinaras Jonas Boruta, SJ, ir parapijos pradininkas vysk. Antanas Vaičius. Mišias aukojęs vysk. Boruta priminė, kad baigiasi Šv. Kazimiero metai, apžvelgė šventojo gyvenimą. Po Mišių vyko šventinė programa, kurioje koncertavo parapijos mokyklų chorai.

Susitikimas su Ateitininkų organizacijos atstovais iš Vilniaus buvo surengtas spalio 30 d. Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centre. Dalyvavo vyskupijos mokytojai, jaunimas iš aštuonių parapijų. Vaidotas Vaičaitis kalbėjo susirinkusiems apie ateitininkijos veiklą bei organizacijos struktūrą. Kaišiadorių vyskupijoje oficialiai veikiančių ateitininkų kuopų nėra daug. Veikliausios - Arkiv. T. Matulionio ateitininkų kuopa Kaišiadoryse ir Kard. V. Sladkevičiaus moksleivių ateitininkų kuopa Merkinėje.

Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdžio Marijampolės skyrius paminėjo veiklos 15-metį Mišiomis Marijampolės bazilikoje, kurioms vadovavo Vilkaivi-

čio vyskupas Rimantas Norvila. Po Mišių penki mokiniai iš Marijampolės 6-osios vidurinės mokyklos davė priesaiką. Minėjimas vyko Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje. Kalbėjo Marijampolės skyriaus pirmininkė Alva Sidaravičienė, sąjūdžio pirmininkas Juozas Kančys bei valdybos pirmininkas Jonas Kvederaitis. Muzikinę programą atliko kanklininkai ir du chorai.

Kauno senamiesčio vaikų dienos centras surengė seminarą centrų darbuotojams. Apžvelgti svarbiausi vaiko poreikiai, nagrinėtos priežastys, dėl kurių vaikai patenka į Dienos centrus, aptartos bendravimo su vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis institucijomis bei su vaikų tėvais galimybės, susipažinta su dokumentacijos tvarkymu ir apskaita. Priimtas kreipimasis į socialinės apsaugos ir darbo ministerę V. Blinkevičiūtę dėl valstybinės vaikų dienos centrų 2002-2004 m. programos tęstinumo.

Jaunimo religinių giesmių festivalis surengtas lapkričio 20 d. Lentvario (Trakų raj.) parapijoje. Renginys, vardu "Cecilijada", skirtas religinės muzikos globėjai šv. Cecilijai, organizuotas lietuviškai ir lenkiškai kalbančiam bei giedančiam Vilniaus krašto parapijų jaunimui. Po Mišių Lentvario Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai šventovėje, įvairių parapijų chorai giedojo po tris giesmes. Visiems vienetais įteiktas dalyvio diplomai ir atminimo dovanėlė.

Konferencija sutuoktiniams *Ir du taps viena* įvyko Vilniuje, Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos namuose. Konferencijos tikslas - padėti sutuoktiniams išsaugoti ir puoselėti santuoką, išmokyti spręsti konfliktus ir vienas kitam atleisti. Kalbėta apie santuokai gresiančius pavojus ir ieškota jų įveikimo būdų. Dalyviai gavo praktinių užduočių ir turėjo galimybę savo patirtimi, išvalgomis pasidalinti mažose grupelėse.

Politinė Rusijos propaganda

IGNAS MEDZIUKAS

Lietuva, kaip ir kitos Rusijos kaimynės, paskutiniu metu patiria psichologinį spaudimą. Iš Rusijos transliuojamose televizijos ir radijo laidose girdimas pasikeitęs komentatorių tonas. Žvelgiant į jų vertinimus, matyti, kad viskas, jei neatitinka Rusijos interesų, yra negerai. Kai Lietuvoje ar kitoje buvusioje sovietų respublikoje pakritikuojama rusiška tvarka, pažvelgiant į praeitį arba dabartį, kitaip negu Kremlius norėtų, tai Rusijos propagandinė mašina šaukia, kad tai esąs nedemokratiškas vertinimas.

Per paskutinius kelerius metus Rusijos vyriausybė į naujus televizijos radijo ar interneto projektus investavo šimtus milijonų rublių. Akivaizdžiausias pavyzdys - pirmasis Baltijos kanalas, skleidžiantis transliuojamose laidose ekspansinę Rusijos ideologiją. Čia pateikiamas visai kitoks požiūris į Baltijos valstybes ir jų istoriją. Laikui bėgant, tokia propaganda gali stipriai paveikti Baltijos valstybių gyventojus, nuteikti juos savo kraštų valdžios atžvilgiu, palenkti juos Maskvos politikai. Tokia propaganda vykdomas nepasitikėjimas ir net neapykanta Lietuvai, siekiama nustatyti Rusijos gyventojus prieš Lietuvą ir joje gaminamas prekes.

Neseniai buvo sužinota, kad chuliganai išniekino Kaliningrado srities Gusevo (Gumbinės) mieste atidengtą Kristijonui Donelaičiui paminklą. Tokios piktos Rusijoje formuojamos tendencijos veda į naują imperializmą.

Kas kam skolingas

2004 m. spalio mėn. pradžioje Rusijos kontrolės rūmai pranešė, kad Baltijos valstybės Rusijai skolingos 3 bln. JAV dolerių už okupaciją! Rusijos bandymas kelti Baltijos

valstybėms už paliktą buvusios Sovietų Sąjungos turtą yra absurdiškas bandymas paneigti šios šalies prievartinę aneksiją. Užsienio reikalų ministeris A. Valionis pareiškė, kad Rusija tokiais veiksmais bando paneigti prievartinės okupacijos buvimą. Jis pažymėjo, kad 1991 m. su Lietuva pasirašytoje sutartyje Maskva besąlygiškai pripažino 1940 m. aneksiją ir įsipareigojo pašalinti šio veiksmo pasekmes. "Agresoriui reikalauti kompensacijos yra negirdėtas išūlumas" - aiškino ministeris Valionis. Iš neteisės negali gimti teisė. Tokios turtinės pretenzijos Lietuvai, kuri 50 metų buvo okupuota Sovietų Sąjungos, tiesiog absurdiškas tarptautinės teisės požiūris - pareiškė prezidentas V. Adamkus. "Rusijos oficialių institucijų pretenzijos Baltijos valstybėms rodo revanšistines tendencijas Rusijos vidaus politiniame gyvenime" sakė Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacijų režimų nusikaltimams vertinti pirm. Emanuelis Zingeris. Lietuvoje lankęsis Estijos prezidentas Arnold Ruutel pareiškė tokias pretenzijas laikas politine propaganda.

Sovietų invazija sugriovė gražiai klestinčią žemės ūkį. Trobesiai nugriauti, gyvas ir negyvas inventorius nusavintas. Jei po daugelio metų įpėdiniai atgauna tėvų ar senelių žemę, bet neturi lėšų trobesiams, ūkio padargams, mašinoms įsigyti!

Ar galima užmiršti žmonių trėmimą į lagerius ar Sibiro taigas? Kiek ten nekaltų žmonių žuvo! Tai kas ir kam yra skolingas? Lietuva, ar tie, kurie jos laisvę išplėšė. Niekas jų nebuvo kvietę. O kas atsakingas už nekaltų žmonių sveikatos sužalojimą koncentracijos stovyklose, žmonių žudymą? Sovietų Sąjungos paveldėtoja yra Rusijos federacija. Ji yra už visa tai atsakinga, o ne Lietuva.

Istorijos klastojimo prielaidos

Atkelta iš 1-mo psl.

skurstančių masių. Naujieji turto liai greit pamiršo dar neseniai jų pačių skelbtą socialinę "lygybę". Nusispjaut į ideologiją! Buvęs kompartijos aktyvistas, užkietėjęs ateistas tapo konservatoriumi, net krikščionių demokratu, nekalbant apie stojimą į savo pačių sukurtas socialistų, valstiečių, ūkio ar moterų partijas. Daugelio partijų branduolį sudarė tie patys "buvusieji", kurie joms ir vadovavo. Mąstančiam žmogui šypseną kėlė matant *tą pačią panelę su kita suknele*. Visų tikslas buvo vienas - patekti į seimą. Girdėjau dainuojant: / *Komunistų maišalynė susiraizgė, susipynė. / Savo veidą kasdien maino, kad pakliūtų tik į seimą. / Ir su velniu susidėtų, kad tiktai seime sėdėtų.*

Po 1992 m. rinkimų Lietuva tapo pirmoji iš postkomunistinių valstybių, kurioje į valdžią "tautos valia" grįžo komunistai. Pasaulis tai pavadino *lietuvišku sindromu*. Ir stebėjosi. Nesuprato šio fenomeno. Tomis dienomis man teko skaityti lingvistikos paskaitas Mūnsterio universitete (Vakarų Vokietijoje). Prisimenu pokalbį su prorektoriumi ponu Dapperiu, kuris niekaip negalėjo suprasti įvykių Lietuvoje. Kaip tai atsitiko? Kaip galima išsilaisvinus vėl rinktis pančius? Mano pastangos paaiškinti Lietuvoje rinkėjų elgesį liko bevaisės. Vis tiek jis nieko nesuprato!

Buvę komunistai nesisiejojo dėl savo pažiūrų kaitos.

Apie sąžinės išsivalymą negalėjo būti ir kalbos. Juk jie buvo "teisūs": veikė pagal įstatymus (savo pačių sukurtus), o visa kita - niekai! Ir toliau mūsų šalis buvo dalijama tarsi į dvi Lietuvos: tautinę, kovojančią dėl nepriklausomybės, ir prosovietinę (prorusišką).

Valdžioje įsitvirtinę komunistai negalėjo pamiršti dešimtmečiais okupuotoje Lietuvoje jų pačių deklaruoto neigiamo požiūrio į lietuvių tautą, Lietuvos valstybės ignoravimo. Siekė

tą valstybę traukti atgal į sovietinę erdvę, arčiau prie "mūsų" Rusijos. Neteko girdėti, kad palankiai kas nors iš jų būtų kalbėjęs apie laisvės kovotojus. Juos perlaidojant dalyvavo nebet priversti. Nereikia stebėtis, kad pirmasis bolševikų istorikų darbas Vilniaus universitete buvo panaikinti su vargu sovietmečiu išlaikytą Lietuvos istorijos katedrą. Pasidaro neįtikėtina: iš kur tiek akiplėšiškumo ir begėdystės!

(Istorijos iškraipymai, 2004)

MIELIEJI KANADOS LIETUVIAI,

Sveikinu Jus JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos vardu su šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais Metais.

Kalėdos - daugelio mūsų, ne tik mažų vaikų, mėgstamiausia šventė. Tai šventė, kurios metu valia mums visiems pabūti vaikais - pasitikėti ateitimi, pasimėgauti mus supančiomis malonėmis, pasijusti saugiai tarp mūsų mylinčių žmonių.

Kalėdos bus dar šaunesnės, jei joms pasiruošime: jei Kūčių vakarą namai bus paruošti Svečiui, jei laikysimės savo lietuviškų papročių ir jei prisiminsime, kad tai stebuklų ir paslapčių naktis.

Ypač prieš Kalėdas ryškiai matosi, kad mūsų tarpe esamųjų tikrųjų Kalėdų senelių, kurie užtikrina galimybę mums bendrauti, jaustis vienos lietuviškos šeimos nariais, lankyti visuomeninius, auklėjamuosius, kultūrinius renginius ištiesius metus. Ačiū jiems.

Linkiu šviesios vilties, kad nauji metai bus geri, kupini draugystės, taikingos nuotaikos ir gerų darbų tėvynės labui.

Vaiva Vėbraitė,
JAV LB krašto valdybos pirmininkė

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616 • Fax (630) 257-1647 • admin@lithfund.org

BRANGŪS LIETUVIAI,

Sveikiname Jus ir Jūsų šeimas šventų Kalėdų proga ir linkime laimingų naujųjų 2005-ųjų metų.

Džiaugiamės šių metų Lietuvių fondo veikla, nes jau penkti metai galėjome paskirti įspūdingą vieno milijono dolerių sumą lietuviybės išlaikymui. Tas nuopelnas priklauso visiems Lietuvių fondo nariams, kurie per daugelį metų aukojo bendriems ir garbingiems lietuviybės tikslams.

Lietuvių fondas yra unikalus tuo, kad jame yra saugojami visų jo narių suaukoti įnašai ir naudojamos tik jų palūkanos. Tie nesibaigiantys įnašai, laikomi neliečiamame kapitale, užtikrina lietuviškos veiklos tęstinumą išveivijoje.

Naujieji 2005-ji metai teatneša geresnį rytojų su naujų svajonių išsipildymu!

Dr. Antanas Razma,

Lietuvių fondo tarybos pirmininkas

Arvydas Tamulis,

Lietuvių fondo valdybos pirmininkas

"Tėviškės žiburiai" leidėjai ir darbuotojai nuoširdžiai dėkoja Amerikos lietuvių fondui už sveikinimus ir paramą, skatinančią tęsti savosios spaudos išlaikymą išveivijoje.

SPAUDOS BALSAI

Rusai apie savo spaudos draudimą

Paryžiaus rusų savaitraštis *Ruskaja mysl* 2004 m. lapkričio 10 d. laidoje rašo: "Šimtas metų praėjo nuo to laiko, kai 1904 m. Lietuva vėl grįžo prie lotyniško raidyno. (...) Aštuoniolikto šimtmečio pabaigoje Rusija praktiškai valdė visą lietuvišką teritoriją, išskyrus mažą vakarų regioną – Klaipėdą. Carinė administracija nedelsdama ėmė konsoliduoti valdžią ir 40-tais metais Lietuvos vardas ilgai laikui buvo išbrauktas iš istorijos: nuo tada kraštas imta vadinti Rusijos šiaurės-vakarų kraštu. Devynioliktas šimtmetis liko lietuvių tautos atmintyje kaip pavergtos tautos kovos amžius už prarastą nepriklausomybę. 1863 m. Lietuvoje įsiliepsnojo žiauriai Michailo Muravjovo numalšintas sukilimas. Trėmimus, sušaudymus ir pakorimus galima mažai perdant pavadinti pačiais švelniausiais teroro metodais. Savo užrašuose šiaurės-vakarų krašto gen. gubernatorius pats vadina represijas prieš sukilėlius neįprastos kategorijos: jis degino bajorų sodybas ir ištisais kaimais siuntė gyventojus į Sibirą, kur ligi šiol galime aptikti lietuviškus pavadinimus. (...)

Lietuvoje buvo uždrausta lotynų raidėmis spauda, kai tuo metu surusinta spauda nepasižymėjo nei aiškumu, nei įvairumu. Vis dėlto tiksliai iš pirmo žvilgsnio apgalvota caro politika nedavė lauktų rezultatų. Užsienyje spausdinama pagrindžio spauda suvaidino nemenką vaidmenį. Pagrindinis carui pasipriešinimo židinys buvo Amerikos lietuviai – imigrantai, kurie prisiėmė atsakomybę už lietuvių kalbos išsaugojimą – amerikiečiai praktiškai rėmė visa lietuvių pagrindžio spauda. Caro administracija, negalėdama atlaikyti tokio spaudimo, buvo priversta atsakyti 1904 m. lietuviškos spaudos draudimo ir po 14 metų Lietuva susigrąžino nepriklausomybę".

Prezidentas Kieve

Lietuvos lenkų dienraštis *Kurier Wilenski* 2004 m. lapkričio 27-29 d. laidoje rašo: "Atvykęs į Kieva Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus penktadienį popiet dalyvavo keturių šalių derybose su pasitraukiančiu Ukrainos prezidentu Leonidu Kučma, Lenkijos prezidentu Aleksandru Kvasnievskiu ir Europos sąjungos Javeru Solana. Pakvietimą dalyvauti derybose, sprendžiančiuose Ukrainos konfliktą, Adamkus apibūdina kaip "Lietuvos iškėlimą į aukštesnį lygį ir tarptautinį pripažinimą: Penktadienio ryte Adamkus telefonu kalbėjosi su Kučma. Ukrainos vadovas pakartojai kvietimą dalyvauti derybose ir pabrėžė, kad dėl Lietuvos vadovo pakvietimo į derybas nusprendė Adamkus ir Lietuvos valstybės nuoseklus Ukrainos atžvilgiu nusistatymas.

Penktadienį Lietuvos prezidentūros atstovai telefonu kalbėjosi su ES pirmininku Olandijos J. P. Balkenende, kuris užtikrina, kad Lietuvos nusistatymas Ukrainos atžvilgiu atitinka Europos sąjungos pažiūras. Pasak stebėtojų, šis pokalbis

gali liudyti tai, kad ES vadovybė šiek tiek įtartinai žiūri į netikėtai padidėjusį Lietuvos ir Lenkijos vaidmenį sprendžiant Ukrainos krizę. Tuo pačiu metu Lietuvos diplomatai pažymi, kad šios misijos pasisekimas gali nuspręsti Lietuvos ateities siekius tapti regiono vadove ir apdairia ES žaidėja".

Vertingos ministerijos

Varšuvos dienraštis *Rzeczpospolita* 2004 m. lapkričio 16 d. laidoje rašo: "Spalio mėn. išrinktame seime, palyginus su buvusių kadencijų seimais, vyraus verslo grupių atstovai. Į naująjį seimą pateko 20 atstovų, kurių nuosavybės viršija milijoną litų (300,000 eurų). Pasak Lietuvos komentatorių, yra nuogąstaujama, kad artimiausių ketverių metų laikotarpyje didžiausias įtampas seime ir valdžioje sukels pinigų pasidalijimo iš ES fondų (dviejų bilijonų eurų) klausimas. Jau naujos koalicijos sudarymo metu didžiausios nesantaikos priežastis buvo finansų, ūkio, susisiekiimo ir aplinkos apsaugos žinybos, kurioms atiteks Briuselio lėšų liūto dalis. Seimo užkulisiuose kalbama, kad ministerijos bus vertinamos pagal gaunamų iš Sąjungos pinigų kieki.

Komentatoriai mano, kad kitas įtampos šaltinis bus populistiniai pažadai, duoti Darbo partijos rinkimų metu ir galimi bandymai pasukti Lietuvos užsienio politiką Rytų kryptimi."

Dosniausias Pakso rėmėjas – šantažistas

Vilniaus lenkų dienraštis *Kurier Wilenski* 2004 m. lapkričio 23 d. laidoje rašo: "Šantažavo buvusį Lietuvos prezidentą – tokį sprendimą vakar Vilniuje padarė teismas ruso verslovininko J. Borisovo byloje, pagrindinio skandalo veikėjo, kuris privedė R. Paką prie aukščiausių krašto pareigų praradimo. Šantažas jam kainuos vos 10,000 litų.

Dienraščio paklaustas, ar esant tokiai padėčiai jis išvyks iš Lietuvos, Borisovas atšovė: "Nesulauksite. Nepaisant mano bylos baigmės neketinu Lietuvą palikti". Jis taip pat pažadėjo apskusti Lietuvą Europos žmogaus teisių tribunolui Strasbure, – "Aišku, kad nesu patenkintas teismo sprendimu. Apeliuosime", pridūrė. Borisovas yra savininkas Avia Baltika b-vės, kuri prekiaavo rusiškais sraigsparniais ir juos remontavo. 2002 m. prezidento rinkimų metu buvo dosniausias Pakso rėmėjas rinkimuose. Oficialiai į juos jis investavo 1.2 mln. Litų. Praeityje jis buvo sovietų karininkas, invazijos į Afganistaną veteranas. Teismas pripažino, kad Borisovas po Pakso rinkimuose laimėjimo reikalavo prezidento patarėjo pareigybes, o kitokiu atveju grasino iškelti į viešumą Paką kompromituojančias informacijas. Buvęs prezidentas paneigė, kad Borisovas jį šantažavęs. Teismas vis dėlto rėmėsi buv. prezidento patarėjo G. Šurkaus ir verslovininko A. Drakšo parodymais." J.B.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Ryšiai su Austrija

Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Šarūnas Adomavičius gruodžio 13 d. Austrijoje dalyvavo dvišaliuose pasitarimuose dėl plėtros ir pagalbos politikos. Buvo aptartas galimas Lietuvos ir Austrijos bendradarbiavimas teikiant pagalbą besivystančioms valstybėms, daugiašalis valstybių bendradarbiavimas Jungtinių Tautų (JT) ekonominėje ir socialinėje srityje bei kitose tarptautinėse organizacijose. Šiemet Lietuva buvo išrinkta Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės tarybos nare 2005-2007 metams. Lietuvai yra aktuali Austrijos patirtis vykdant plėtros ir pagalbos politiką Europos sąjungos kontekste.

Tranzito finansavimas

Užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis 2004 m. gruodžio mėnesį su Europos komisijos pareigūnais Vilniuje aptarė Europos sąjungos išorinės sienos apsaugą, finansinę paramą valstybėms, kontroliuojančioms ES išorinę sieną ir Karaliaučiaus tranzitą. Susitikime dalyvavo EK Laisvės, saugumo ir teisingumo direktorato, atsakingo už imigraciją, prieiglobstį ir sienas, direktorius Jean-Louis de Brouwer ir jį lydintys EK pareigūnai.

Svečių dėmesys buvo atkreiptas į būtinybę numatyti tolesnį Karaliaučiaus tranzito finansavimą 2007-2013 m. ES yra įsipareigojus padengti visas Lietuvos išlaidas, susijusias su suprastinimu Rusijos piliečių tranzito į Karaliaučiaus sritį ir iš jos per Lietuvos teritoriją. EK jau yra numačiusi skirti 40 mln. eurų (138 mln. litų) specialiajai Karaliaučiaus tranzito sistemos įgyvendinimo programai 2004-2006 m. Vizito metu buvo pasirašyta sutartis dėl 2004 m. finansavimo, kuriuo Lietuvai skiriama 13 mln. eurų - beveik 45 mln. litų.

Kubilius - opozicijos vadas

Seimo Tėvynės sąjungos frakcija 2004 m. gruodžio 21 d. vienbalsiai pritarė frakcijos seniūno Andriaus Kubiliaus kandidatūrai į seimo opozicijos vadus. Jis bus skiriamas po to, kai bus išrinktas opozicinių frakcijų koalicijos deleguotas seimo pirmininko pavaduotojas, aiškina ELTA-LGTIC. Į seimo vicepirmininkus buvo pasiūlyta liberalcentristo Gintaro Steponavičiaus kandidatūra. Pagal pasirašytą Liberalų ir centro sąjungos bei Tėvynės sąjungos susitarimą, seimo pirmininko pa-

vaduotojo kandidatūrą opozicija siūlo remdamasi Liberalų ir centro frakcijos pasiūlymu. Frakcijų susirinkimas rinks arba tvirtins opozicijos vado kandidatūrą remdamasis Tėvynės sąjungos frakcijos pasiūlytu kandidatu. Po dvejų metų (nuo 2007 m. sausio 1 d.), liberalcentristai siūlys opozicijos vado, o Tėvynės sąjunga – seimo vicepirmininko kandidatūras.

Įslaptinti archyvai

Nuo 2005 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Archyvų įstatymo redakcija, pagal kurią visi Lietuvoje saugomi KGB ir kitų sovietų slaptųjų tarnybų dokumentai įslaptinti septyniems dešimtmečiams ir bus neprieinami tyrinėtojams ar visuomenei, rašo *Veidas*. Žurnale (2004.12.23, nr. 52) atspausdintas pasikalbėjimas su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Tyrimų departamento direktoriumi Arvydu Anušausku. Jo teigimu, nors apeliuota į Archyvų departamentą vadovybę, jokių pasitarimų nebūta, Genocido tyrimo centro siūlymai nebuvo svarstyti.

Direktorius aiškino, kad įslaptinimo priežastis nežinoma. Naujasis įstatymas panaikino archyvų dalį, kuriai priklausė KGB, Vidaus reikalų ministerijos, komunistų partijos archyvai. Jo nuomone, KGB dokumentų turinys turėtų būti kiek galima labiau atskleistas, skelbiamas, kad visi žinotų, kokia tai buvo sistema. Kitose valstybėse slaptųjų tarnybų dokumentai perduoti valstybinei archyvų sistemai, tačiau be įslaptinimo. KGB archyvai įslaptinti tik Rusijoje.

Politinė taryba nesutarimams

Valdančiosios daugumos daugumai priklausančios Darbo partijos vadovas, ūkio ministeris Viktoras Uspaskichas pranešė, kad galimus valdančiosios koalicijos partnerių nesutarimus įvairiais klausimais ateityje spręs politinė taryba. Ji rinksis į posėdžius pagal poreikį. Ją sudarytų ne partijų vadovai, o po 2-3 kiekvienos politinės jėgos derybininkus. Vadovai prie vieno stalo sėdėtų ir suderintų reikiamus klausimus, jei taryboje nepavyktų susitarti. V. Uspaskicho manymu, politinė taryba galėtų tvarkyti koalicijos partnerių elgesį, kad ateityje būtų išvengiama galimo daugumos žlugimo. Siekiant išlaikyti vyriausybės stabilumą, turi būti griežtai tvarkomi visi veiksmai, net atskirų politikų kalbos. RSJ

Kaip atsirado Amerikos lietuvių fondas

Jo užuomazga, jo plėtra, jo sėkminga veikla, jo stambi parama lietuvybei

Prieš 44-rius metus, 1960 metų gruodžio 8 d., dr. Antanas Razma per Čikagoje leidžiamą *Draugo* dienraštį su savo straipsniu *Milijono dolerių fondas lietuviškiems reikalamis ir to fondo parlamentas* pakvietė lietuvius steigti milijoninį fondą, kurio pagrindinis kapitalas būtų neličiamas, jo palūkanomis būtų remiamas lituanistinis švietimas, kultūra, mokslas, menas, jaunimas ir visuomeninė veikla išeivijoje. Jį tvarkytų patys aukotojai. Jauno gydytojo konkreti bei praktiška idėja ir entuziazmas susilaukė pritarimo ir prasi-dėjo rimtos diskusijos. 1960 metų pabaigoje Čikagoje įvyko pirmasis dr. Antano Razmos ir kelių iniciatorių pasitarimas, po to nuo 1961 m. sausio 8 d. iki 1962 m. kovo 25 d. sekė kiti "Milijoninio fondo" organizatorių šešiolika (16) darbo posėdžių.

Penktajame posėdyje, vykusiam 1961 m. kovo 19 d., buvo tartasi su atvykusiais iš Klyvlando JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininku Stasiu Barzduku ir vicepirmininku dr. Algirdu Nasvyčiu, atstovavusiems JAV LB kelerius metus planuojamam Bendruomenės "Geležiniam fondui". Posėdžio dalyvių dauguma pasisakė už vieno fondo steigimą.

Po vienuolikto "Milijoninio fondo" posėdžio, 1961 m. rugsėjo 2-3 dienomis Niujorke vykusioje JAV Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos sesijoje buvo išklaustyti dviejų skirtingai organizuojamų ir tvarkomų fondų organizatorių pranešimai. Dr. Algirdas Nasvytis kalbėjo apie jo kelerius metus planuojamą ir visiškai JAV Lietuvių Bendruomenei priklausančią bei jos tvarkomą "Geležinį fondą". "Milijoninio fondo" iniciatorius dr. Antanas Razma aiškino apie pačių aukotojų tvarkomą, savarankišką ir plačią išeivijos lietuvišką veiklą remiantį fondą šalia Lietuvių Bendruomenės. Po ilgų diskusijų JAV LB krašto tarybos nariai pritarė dr. Antano Razmos siūlymui steigti "Lietuvių fondą", kurį tvarkys nariai aukotojai.

Per pusmetį "Milijoninio fondo" organizatoriai ir advokatai sutvarkė visus reikalingus formalumus ir dokumentus. Penkiolik-tajame posėdyje, 1962 m. vasario 10 d., buvo išrinkta pirmoji laikinoji dvylikos narių Lietuvių fondo taryba arba direktoriai su pirmininku dr. Antanu Razma ir valdybos pirmininku Teo-

Iš kairės: Lietuvių fondo steigėjas ir tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma ir LF valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis posėdžio metu

doru Blinstrubū. LF tarybos arba direktorių pir-masis (arba "Milijoninio fon-do" organizatorių septynioliktasis) posėdis įvyko 1962 m. kovo 7 d. Jaunimo centre Čikagoje. Šio posėdžio metu buvo išrinkta pirmoji LF valdyba iš penkių asmenų (pirm. Teodoras Blinstrubas, vicepirm. A. Rūkštelė, sekr. J. Vaičekonis, išd. dr. Vladas Šimaitis, narys Stasys Rauckinas spaudai). Fondas turėjo pirmuosius 28 narius, suaukojusius 19,714 dol.

1962 m. kovo 14 d. LF buvo oficialiai inkorporuo-tas "Lithuanian Founda-tion" vardu Illinois valstijoje kaip savarankiška ir narių-aukotojų tvarkoma pelno nesiekianti finansinė korporacija (Not For Profit Corporation), kurios pa-grindinis tikslas yra lietu-vybės išlaikymas, laikantis "US Internal Revenue Service Code Section 501(c) (3)" nuostatų.

Pirmieji direktoriai – pirmininkas dr. Antanas Razma, Benys Babrauskas, dr. Gediminas Balukas, Stasys Barzdukas, Teodoras Blinstrubas, Zigmas Dailidka, Antanas Kareiva, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Balys Poškys, Alicija Rūgytė, Vincas Šmulkštys ir Jo-nas Švedas išrūpino iš "In-ternal Revenue Service" įstaigos mokesčių atleidimą aukotojams, nustatė pir-mojo visuotinio metinio narių suvažiavimo datą, orga-nizavo tolimesnį lėšų telki-mą ir kitus darbus.

Pirmasis metinis LF na-rių suvažiavimas įvyko 1963 m. gegužės 18 d. Jaunimo centre Čikagoje, kuriame dalyvavo 160 narių, turinčių 525 balsus (iš 238 narių su 696 balsais) ir su 71,670 dol. pagrindiniu kapitalu. Šis suvažiavimas išrinko 15 LF tarybos narių arba direkto-rių. Po to sekė kiti metiniai narių suvažiavimai ir 2004 m. gegužės 8 d. Pasaulio lie-tuvių centre Lemonte (prie Čikagos) įvyko jau 41-sis

metinis narių suvažiavimas. Kiekvienas narių suvažiavi-mas rinko trečdalį direkto-rių trejų metų laikotarpiui. Dabartinę LF tarybą suda-ro 18 direktorių (pirm. dr. Antanas Razma, dr. Kazys Ambrozaitis, Saulius Anu-žis, dr. Gediminas Balukas, Šigita Balzekienė, Saulius Čyvas, Kęstutis Ječius, Vy-tautas Kamantas, Marius Kasniūnas, Povilas Kilius, Vytenis Kirvelaitis, Daina Kojelytė, dr. Vytas Narutis, Algirdas Ostis, Arvydas Ta-mulis, Vytas Vaitkus, dr. Jo-nas Valaitis ir Ramona Že-maitienė). Visi LF direkto-riai (kurių buvo 65), nuo pirmųjų iki dabartinių, dir-bo ir dirba nemokamai, kaip savanoriai.

Pirmąjį milijoną dolerių pagrindiniam kapitalui LF sutelkė per 12 metų. 1974 metais LF peržengė vieno milijono dol. ribą ir turėjo 3,964 narius. Antrasis mili-jonas buvo pasiektas 1980 metais, trečiasis – 1984 m., ketvirtasis – 1988 m., penk-tasis – 1990 m. ir dešimtasi-s – 2000 m. 2003 metais LF peržengė 15 milijonų

dolerių sumą, kurią suau-kojo 7,226 nariai. Dabar LF siekia 20 milijonų pa-grindinio kapitalo ir 2005 metai yra naujų LF narių vajaus metai.

Pirmaisiais savo veiklos metais (1962) LF paskyrė 1,200 dol. lietuviškai veik-lai paremti, 1982 metais jau buvo išmokėta milijono dol. parama, o 2003 metais per-žengta 10 mln. dol. suma nuo Fondo įsteigimo. Da-bar jau penkeri metai, kai LF skiria po milijoną dol. lietuviybės išlaikymui per metus. Iki šiol LF išmokėjo daugiau kaip 12 milijonų dolerių lietuviškiems reika-lams.

Daugiausia dėmesio LF skiria lietuviškam švietimui ir lietuviybės išlaikymo projektams remti per JAV Lietuvių Bendruomenę ir Pasaulio Lietuvių Bendruo-menę, kitų organizacijų ar vienetų kultūrinei, meninei, mokslinei ir visuomeninei veiklai, jaunimo reikalamis ir studentų stipendijoms. Su LF pagalba veikė litua-nistinės mokyklos, buvo leidžiamos knygos ir vado-vėliai, buvo paremti daugelis meno ir kultūros viene-tų, jų renginiai, šventės, jaunimo stovyklos ir organi-zacijos, lietuvių spauda ir radijas, buvo išlaikyta lietu-vybė išeivijoje. Nuo 1990 metų LF rėmė ir nepri-klausomos Lietuvos švieti-mą, mokslą, kultūrą, stu-dentus. Vien tik 1991 me-tais LF paskyrė vieną mili-joną dolerių Lietuvos Res-publikos kultūros ir švieti-mo projektams paremti.

LF tarybų arba direkto-rių pirmininkai buvo: dr. Antanas Razma (1962-1965, 1979-1981, 2001-iki

šiol), dr. Gediminas Balu-kas (1966-1971, 1977-1978), dr. Kazys Ambrozai-tis (1972-1973), dr. Jonas Valaitis (1974-1976), Stasys Baras (1982-1984, 1988-1990), Povilas Kilius (1985-1987, 1991-1993), Marija Remienė (1994-1995), Vy-tautas Kamantas (1996-1997), Algirdas Ostis (1998-2000).

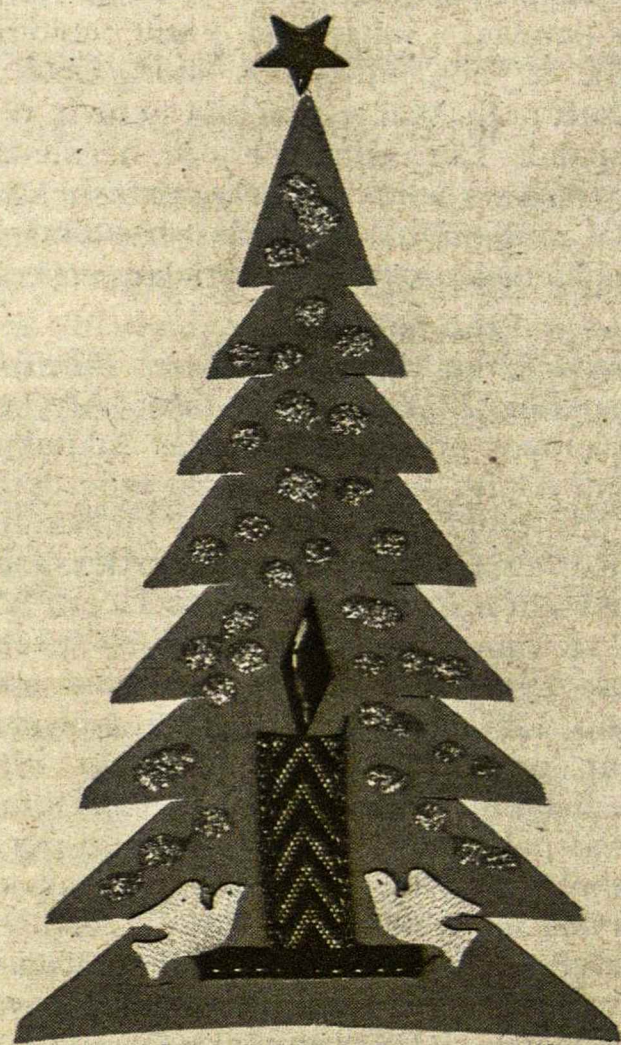
LF valdybų pirmininkai buvo: Teodoras Blinstrubas (1962-1965), dr. Antanas Razma (1966-1970, 1974-1978, 1984-1986), dr. Kazys Ambrozaitis (1971), dr. Jo-nas Valaitis (1972-1973), dr. Gediminas Balukas (1979-1982), Viktoras Naudžius (1983), Marija Remienė (1987-1989), Algirdas Ostis (1990-1992), Stasys Baras (1993-1995, 2002), Povilas Kilius (1996-1998, 2000-2002, 2003-2004), Rūta Sta-niulienė (1999), Arvydas Tamulis (2004 iki šiol).

Sėkmingus LF vėjus ir gerą pagrindinio kapitalo lėšų telkimą organizavo ir vykdė LF valdybos su talki-ninkais, vėjų komitetais ir LF įgaliotiniais daugelyje JAV miestų, JAV LB apy-linkėse ir kai kuriuose už-sienio kraštuose. Tą darbą šiandien ir toliau tęsia LF įgaliotiniai. Šiandien visi galime džiaugtis dosnių LF aukotojų nuolatine parama lietuviybės išlaikymui išeivi-joje. Dr. Antano Razmos originalus siūlymas buvo sutelkti vieno milijono do-lerių fondą ir naudoti jo už-darbį, bet dosnūs lietuviai per 44 metus suaukojo 15 milijonų ir dabar kas metai galima lietuviybės paramai skirti po milijoną dolerių! Už tai didelė padėka vi-siems LF nariams! V.K.

Kai ateina Naujieji metai

Susidėvėjo metų rūbas,
Bateliai jau prakiuro...
Sparčiu žingsniu Naujieji skuba,
Plačiai jiems verias durys.
Gyvybė, laukusi gimimo,
Į šviesią žvaigždę žvelgia.
Širdis, pavargus nuo plakimo.
Laisva keliuos padangės...
Šerkšnu suskambo sausio rytas...
Diena greit dieną lenkia.
Džiaugsmų banga per Žemę ritas.
Rasom pravirksta lankos.
Vešliai sužydi rugienojai,
Vėl duonos riekę raikom,
Puriu sniegu gimtinę klojas, -
Taip lekia mūsų Laikas.
O mes vis tolstam, tolstam, tolstam
Su metais nuo vaikystės...
Tad šiandien dar pakelkim tostą,
Nes Laikas nebegrįžta!...

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

EGLUTĖ - Adelės Abromaitienės rankų darbas - atvirukas

Smagu dainuoti, malonu keliauti

Išpūdinga Alytaus invalidų-neįgaliųjų kelionė Klaipėdon

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Dažnai tenka susitikti su Lietuvos invalidų draugijos Alytaus miesto skyriaus neįgaliaisiais. Dalyvavimas jų gražuose renginiuose: parodose, koncertuose, išvykose leidžia giliau pažinti tų žmonių gyvenimą. Bėlika tik stebėtis jų sukurto pasauliu, kuriame tiek daug šviesos, meilės ir gerumo.

Todėl dažniau pagalvoji, kad sveikas žmogus daugiau turėtų ir norėtų džiaugtis gyvenimu – didžiausiu turtu, kuris duotas tik vieną kartą. Tačiau tas gyvenimas pilnas skubėjimo. Ir to bėgimo mašinos ratai taip greitai sukasi, kad ne kiekvienas suspėja pamatyti, kas ir kaip šalia tavęs gyvena. Nustoja tie ratai suktis, kai širdis pavargsta, kai rankos ir kojos nepaklusnumu gsdina ir akių šviesa blanksta.

Atsidūręs negalios glėbyje žmogus pradeda giliau žvelgti į gyvenimą. Skubėjimo nevarginamas tartum dvasiškai atgimsta. Kartu pabunda širdžių kertelėse pasislėpę, neturėję galimybių pasireikšti talentai. Laikui leidus jiems atsiskleisti su didele meile rengiamose neįgaliųjų parodose puikuojausi nuostabūs rankdarbiai, keramikos, drožinėjimo kūriniai – mūsų etninės kultūros atšvaitai. O dainų, atliekamų susikūrusių „Dzūkijos“, „Gojos“ ir „Keturnyčio“ ansamblių puikumėlis. Jų galėtum klausytis ir klausytis.

Visus sudomino kelionė Klaipėdon. Kelionės per visą Lietuvą išpūdziai iki šiol neišblėse. Tarp keliautojų buvo ir tokių, kuriems šio gražaus krašto iki šiol neteko pamatyti. Ilgoje kelionėje dalyvavo ir visiškai negalinti vaikščioti, su savo ištikimu draugu – vežimėliu nesiskirianti Marytė Siaurukienė. Šildė ją bičiulių meilė, noras, nors ir patiemis sunkiai judant, ar kitą negalią turint – kitu pasirūpint, šalia esančiam padėti.

Keliaudami į namus ilgai kalbėjo ir linksmiai dalijosi savo mintimis. Labai patiko jūrų muziejus. Stebino ir džiugino jūrų liūto bei delfinų gebėjimai.

Važiuojant namo teko užrašyti keliaujančių išpūdzius. Janina Asadauskienė niekad nemaniusi, kad jūrų gyvūnus tiek daug galima išmokyti. Ji per vieną dieną tiek daug patyrusi, kiek per visą gyvenimą nemačiusi. Dėkinga Alytaus miesto konservatorių vadovui, buvusiam merui Dobilui Kurtinaičiui už nuostabią kelionę. Marytė Siaurukienė, I grupės invalidė, nuoširdžiai dėkojo savo bičiuliams, kelionės vadovei Ingutei Rakauskienei už didelį pasiaukojimą globojant ją visą kelionę.

Razvita Kriščiokaitienė ir Onutė Kavaliauskienė nesitikėjusios tokios įdomios, kupinos šiltų išpūdzių kelionės. Jos namo grįžtančios laimingos ir dvasiškai praturtėjusios. Jauniausia keliautoja A. Matučio mokyklos moksleivė Laura Sidaraitė tikisi dar ne kartą atvykti Klaipėdon ir smagiai praleisti laiką su gerais žmogaus draugais – delfinais ir taikliai žaidžiančiu krepšinį – jūrų liūtu. I. Rakauskiene, ilgiausiai globojusi vežimėlyje sėdinčią, sakė: „Jūrų muziejus, akvariumas, delfinariumas, jūrų šiaurės liūtas, jų pasirodymai – tai vientisa pasaka.

Ilgai minės Alytaus miesto neįgalieji savo geradarius, padovanojusius tokią nuostabią kelionę. Geru žodžiu prisiminus Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus pirmininką D. Kurtinaitį, tarybos narį Vytautą Zambacevičių, parūpinusius didelį ištaigingą autobusą, pirmininko pavaduotoją Rimą Rakauskiene, išlydėjusią ilgon kelionėn.

Toli keliavę, dainas dainavę, linksmi ir laimingi keliauninkai, Alytaus miesto neįgalieji, namo sugrįžo patenkinti.

Vežimėlyje sėdinti Marytė Siaurukienė visos išvykos metu Klaipėdon buvo globojama

Nuotr. autorės

Trenerio ir jūrų liūto draugystė Klaipėdoje

Nuotr. autorės

IGNAS MEDZIUKAS

1944 m. vasarą priartėjus karo frontui prie Lietuvos, daugelis gyventojų traukėsi į Vakarus. Nors aš gyvenau Suvalkijoje, frontas dar buvo toli, bet reikėjo pagalvoti, ką daryti: likti Lietuvoje ir rizikuoti būti išvežtam su šeima į Sibirą, ar trauktis su kitais į Vakarus. Prisiminiau 1941 m. birželio 14-15 deportacijas, kai buvo išvežta daug mano pažįstamų, kurie visiškai nesitikėjo, kad gali būti iš savo krašto tremiami. Mano šeimininkai Baranauskai, pas kuriuos studijuodamas universitete Kaune gyvenau, turėjo geras pažintis su Justu Paleckiu, kuris sovietų buvo parinktas Lietuvos prezidentu. Jis ne kartą pas Baranauskus vaišinosi, o žmonos buvo pažįstamos iš tų laikų, kai gyveno Latvijoje. Pranas Baranauskas nebuvo koks nors aukštas valdininkas, tik „Paramos“ kepyklos buhalteris. Priklaušė jis šauliams ir savo bute turėjo šautuvą. Tai visa jo kaltė. Prisiminiau ir bolševikų žiaurumus prie Telšių ir Pravieniškės, kunigų nukankinimą. Būdavonės miške, Vilkaviškio apskrityje. Tai buvo argumentai, kurie padėjo apsispręsti trauktis į Vakarus.

Kasiau griovius Donelaičio žemėje

Kas padėjo apsispręsti vykti į Vakarus

Ilgai delsėme apsistoję su kitais besitraukiančiais iš Kauno Lauckaimyje, netoli Vokietijos sienos (iš tikrųjų Mažosios Lietuvos). Kai sovietų lėktuvai ėmė deginti ūkininkų trobesius ir frontas artėjo, apsisprendėme, kad jau laikas pajudėti toliau. Peržengę sieną pamatėme, kad per keletą kilometrų gyventojai buvo evakuoti. Palikti tušti trobesiai. Netoli Gumbinės buvome sulaikyti vokiečių. Apgyvendino daržinėje. Vyrus įjungė į ūkio darbus, moteris – sodinti gėles. Čia visi dar tikėjosi, kad sovietų invazija į Vokietiją bus sulaukyta. Gavome maisto kortelės ir dar kartais ūkininkai pridėdavo suvožtinių patėptų marmeladu.

Vieną dieną atvyko policija, visus suregistravo ir netrukus vyrai gavo pranešimus, kad yra įpareigoti kasti apkasus. Tarems naktį pabėgti, bet vokiečiai išpėjo – jie turės pranešti policijai. Pakeitėme nuomonę ir likome. Rytą atvažiavo sunkvežimiai ir visus nuvežė į Gumbinę. Čia suskirstė tautybėmis. Lietuvių

grupės vadovas paklausė, kas kalba vokiškai? Aš pasisakiau kalbą. Mane paskyrė vertėju. Keletu sunkvežimių visus vyrus nuvežė gerokai pietų kryptimi ir apgyvendino dideliame ūkyje.

Pagal to metu santvarką apgyvendino skirtingose vietose: vokiečius klotime, lenkus tvarte, o lietuvius ant tvarto, kur buvo sukrauti dobilai. Kasėme prieštankinius griovius. Sunkus darbas, nes žemė buvo kieta. Kai paklausė, kas moka apsieiti su arkliais, aš tuojau pasisiūliau ir gavau repatriantų vežimą su pora arklių. Reikėjo vežioti sutvirtinimams cementą ir kitas medžiagas.

Ieškojau Donelaičio kapo

Paaiškėjo, kad mes esame netoli Tolminkiemio, kur kadaise klebonavo Kristijonas Donelaitis. Man parūpo paieškoti, kur Donelaitis yra palaidotas. Todėl progai pasitaikius nuvykau į Tolminkiemį ir ieškojau Donelaičio kapo. Deja, mano pastangos buvo tuščios. Nors klausinėjau vietos žmones, bet jie nieko

nežinojo. Tuo metu Mažosioje Lietuvoje dar buvo šeimose kalbančių lietuviškai.

Kai kur pasitaikė, kad vienas kuris mokėjo lietuviškai. Sutikau vieną senesnio amžiaus žmogų, kuris sakė, kad jo žmona „spricht litauisch“ (kalba lietuviškai).

Raudonarmiečių siautėjimas

Mažosios Lietuvos žmonės, kurie nespėjo pasitraukti į Vakarus ir buvo užklupti sovietų, žiauriai nukentėjo. Žudynės prasidėjo 1944 m. spalio 16 d. Tai buvo karas prieš civilius žmones. Moterys girtų kareivių buvo masiškai prievartaujamos, nukankintos likdavo gulėti negyvos, kai kurioms nupjaukavo galvas ir pamaudavo ant tvoros. Mažos mergaitės mirdavo prievartaujamoms.

Manoma, kad 1944-1948 m. nuo raudonarmiečių smurto ir nuo bado mirė apie 300,000 moterų, vaikų ir senelių. Apie 100,000 buvo deportuota į Rusijos žiauraus klimato kraštus, kur retas išliko gyvas. Mažosios Lietuvos gyventojų

jų naikinimas yra karinis nusikaltimas, neturintis senaties. Net ir karui pasibaigus daugybė žmonių išmirė nuo bado, šalčio ar ligų sovietų įsteigtose koncentracijos stovyklose.

Kryžiaus nešimo žygis

Lietuvos žmonės į tokį genocidą reagavo, nes daugelis aukų buvo lietuvininkų ar prūsų kilmės. 1992 m. liepos 10 d. nuo Vilniaus arkikatedros prasidėjo Petro Cidziko surengtas Kryžiaus žygis Mažosios Lietuvos genocido aukoms atminti.

Pilgrimai – vyrai, moterys ir vaikai nuo Kybartų iki Įsruties ėjo pėsti. Toliau, valdžiai įsakius, važiavo. Tepluvoje buvo sulaikyti ginkluotų kareivių ir milicijos.

Mažoji Lietuva yra mūsų raštijos lopšys, etninė baltų žemė. Vietoje nužudytų krašto gyventojų sovietai atvežė daug rusakalbių, kurie nualino kraštą. Daug ir lietuvių, grįžusių iš tremties ir negalėjusių apsigyventi Lietuvoje, tenai susirado butus ir darbus. Oficialiai skelbiama, kad ten gyvena apie 20,000 lietuvių, bet manoma, kad jų ten yra dvigubai daugiau.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

KOVA SU KONTRABANDA

Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) vadas Jurgis Jurgelis spaudoje 2004 gruodžio mėn. pasisakė, kad pasieniečių karas su kontrabandininkais nesibaigia, pasienyje su Rusijos Karaliaučiaus sritimi vyksta tikras karas, ir padėtis jo frontuose darosi vis sunkesnė. Buvęs specialusis Rusijos prezidento atstovas Karaliaučiaus klausimams Dmitrijus Rogozinas *Lietuvos žinioms* sakė, kad vyriausybė nieko nenuveikė Karaliaučiaus tranzito klausimu. Jo teigimu, Rusija neįgyvendina susitarimų, todėl Karaliaučiaus problema tik aštrina Lietuvos bei Rusijos santykius. Tačiau seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko Justino Karoso nuomone, šiuo metu dėl Karaliaučiaus tranzito ypatingų problemų nekyla.

LĖŠOS SVEIKATOS PRIEŽIŪRAI

Sveikatos priežiūrai mokyklose 2005 metams iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) skirta 4.5 mln. litų. Visi pinigai bus panaudoti sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčiui ir veiklos išlaidoms. Mokyklose dirbantys sveikatos priežiūros specialistai suteikia pirmąją medicinos pagalbą ir puoselėja sveiką gyvenimą, ragina jaunimą atsakyti žalingų įpročių, daugiau sportuoti. Valstybinė ligonių kasa paskirstė lėšas pagal mokinių skaičių mokyklose, jas perves savivaldybės. Savivaldybių įsteigtose mokyklose šiais mokslo metais mokosi apie 535,000 moksleivių, kitose – apie 52,700.

SUMAŽĖJO PASIUTLIGĖS ATVEJŲ

Lietuvoje 2004 m. nuo sausio iki lapkričio mėn. nustatyti 473 gyvūnų pasiutligės atvejai – 581 mažiau negu 2003 m. per tą patį laikotarpį. Daugiausia (96) ligos židinių buvo Vilniaus apskrityje, Alytaus – 70, Šiaulių – 66. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) Gyvūnų sveikatingumo skyriaus duomenimis, pasiutligė, kaip ir anksčiau, daugiausia išplitusi tarp laukinių gyvūnų – 72.1% visų atvejų. Pagal gyvūnų rūšis pasiutligę sirgo 179 lapių, usūrinių šunų – 121, kiaunių – 24, šėškų – 10, bebrų – 2. Naminiais gyvuliams pasiutligę nustatyta 132 kartus (šunų – 40 atvejų, galvijų – 57, kačių – 30 ir arklių – 5). Naminiai gyvuliai skiepyjami prieš šią ligą, galvijai ir kiti – tik ligos židiniuose.

IŠAUGO SERGAMUMAS SALMONELIOZE

ELTA-LGTIC žiniomis, sergamumas salmonelioze išaugo 74.9% 2004 m. Toks augimas rodo, kad Lietuvoje parduodami nekokybiški maisto produktai – salmonelėmis užkrėsta mėsa ir kiaušiniai. Kad žmonės vartoja užkrėstus produktus, rodo ne tik sergamumo salmonel-

lioze augimas. 2004 m. beveik dvigubai daugiau negu 2003 m. registruota ir kitos gyvūnų platinamos žarnyno infekcijos – jersiniozės – atvejų. Norint išvengti minėtų ligų, visų pirma reikia tinkamai apdoroti mėsą ir kiaušinius. Gera išvirta, iškepta mėsa (daugiau kaip 70 laipsnių temperatūroje) nebepavojinga. Kiaušinius laikyti patariama tik šaldytuve, atskirai nuo paruoštų maisto produktų. Namuose negalima ruošti kreminių gaminių iš kiaušinio baltymo. Epidemiologai teigia, jog tik kompleksinis rinkoje esančių produktų tyrimas galėtų išaiškinti, ar ligos sukėlėjais yra užteršti vietiniai maisto produktai, ar importuota mėsa ir kiaušiniai.

UŽIMTUMAS NEPAKITO

Trečiąjį 2004 metų ketvirtį Lietuvos gyventojų užimtumo lygis siekė 61.8% ir per metus beveik nepakito, praneša ELTA-LGTIC. Trečiąjį ketvirtį Lietuvoje buvo 1.45 mln. užimtų gyventojų – 7,600 mažiau negu prieš metus. Gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis, bedarbių trečiąjį 2004 ketvirtį buvo 171,700, arba 10% mažiau negu atitinkamu 2003 laikotarpiu. Toks nedarbo lygis buvo pats žemiausias per pastaruosius metus. Nustatytas spartus užimtųjų skaičiaus didėjimas statybose, tačiau 2% sumažėjo žemės ūkyje ir miškininkystėje dirbančių žmonių. Kas antras užimtasis dirbo paslaugų sektoriuje – prekybos įmonėse, švietimo įstaigose, sveikatos priežiūros bei socialinio darbo ir transporto įstaigose. Viešojo valdymo institucijose ir gynybos, privalomojo socialinio draudimo veikloje dirbo 5.5% visų užimtųjų. Vyrų bedarbių skaičius per metus sumažėjo labiau negu moterų – 15.6%, o moterų nedarbas sumažėjo 3.8%. Lietuvoje nedarbo lygis (10.6%) panašus kaip ir kitose Baltijos valstybėse. Trečiojo 2004 m. ketvirčio pabaigoje buvo 7,000 laisvų darbo vietų samdomiems darbuotojams, iš jų daugiau negu 80% – paslaugų srityje.

NAUJAS LAIKRAŠTIS

Europos parlamento narės Laimos Andrikienės biuro Vilniuje išleistas laikraštis *Europos laiku* pasirodė 2004 gruodžio paskutinę savaitę. Spalvotas, 8 puslapių, 65,000 tiražu išleistas leidinys informuoja Lietuvos gyventojus apie tai, kas vyko Europos parlamente po 2004 m. rinkimų ir ką nuveikė viena iš 13 Lietuvos atstovų tame parlamente. Laikraštis bus leidžiamas du kartus per metus. Europarlamentarė teigė leidžianti laikraštį savo lėšomis, kurias jai Europos liaudies partija kaip europarlamentarei skiria įvairiems projektams finansuoti. Tą pačią savaitę pradėjo veikti ir naujas L. Andrikienės interneto tinklalapis www.laimaandrikiene.lt. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Hamilton, ON

"PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS" aukėjo: a.a. kun. Liudo Januškos, OFM, atminimui \$25 J. Asmenavičius; a.a. Juozo Blekaičio atminimui \$10 S. Kalvaitienė. Dėkojame aukojusiems – **PLV komitetas** A.a. **SOFIJAI SLAVICKIENEI** St. Catharines mirus, jos atminimui reikšdami užuojautą mirusios šeimai, Kanados lietuvių fondui aukėjo: \$25 - Pranas Sakalas; \$20 - Audrė Sakalaitė. J.B.

London, ON

"Varpai Betliejun šaukia, / Varpai Betliejun lydi, - / Visam šviesiam pasauli / Kalėdų gėlės žydi..." Šiais gražiais Vytės Nemunėlio žodžiais buvo pasveikinti Londono pensininkų klubo nariai, 2004 m. gruodžio 15 d. susirinkę į prieškalėdinį susirinkimą-pietus savo parapijos salėje. Susirinkusius pasveikino pensininkų klubo valdybos narė Dana Chainauskienė, kartu pasveikindama ir šį mėnesį gimusių Nelę Aušrotienę. Šeiminkė Birutė Meilutienė padėkojo ilgus metus pensininkams pietus ruošusiems – Irenai ir Algirdui Dragunevičiams bei Nelei ir Jurgiui Aušrotams. Jiems buvo įteiktos prisiminimo dovanėlės. Į šį renginį pakviesta korespondentė A.V. perskaitė pluokštą kalėdinių sveikinimų-palinkėjimų. Klebonas kun. K. Kaknevičius palaimino

visus ir vaišių stalą, padalijo kalėdaičius. Dalijomės jais, linkėdami vieni kitiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Prie šventiškai papuoštų vaišių stalų susėdę visi vaišionės skaniu kalakutu, kitais valgiais, kava ir pyragais. Prisiminimui visi pensininkai įsiminė bendroje nuotraukoje. Po sočių pietų kas sėdo kortomis lošti, kas pasikalbėti. Oras buvo labai palankus, tad į šį susirinkimą galėjo atvykti iš Rodney Olga ir Jonas Statkevičiai, priklausantys Londono pensininkų klubui. Aldona V.

Vancouver, BC

VANKUVERIO LIETUVIAI atšventė Kūčias sekmadienį, gruodžio 12. Dalyvavo apie 50 asmenų. Pradėjome Kūčias lauždami paplotėlius. Bernadeta Abromaitytė pasveikino visus ir pranešė ką bendruomenė atliko praeitais metais, kokius planai sekantiems metams. Konsulas Kristofas Juras pranešė konsulato naujienas, B. Vileita papasakojo kas vyko pensininkų klubo susirinkimuose. Giedojome Linksma diena ir Tyliają naktį. Violeta Paige džiugino visus įvairiais šokiais ir tradiciniais žaidimais. Loterijos laimikiai buvo vynos, 2 buteliai naminio krupniko ir dvi didelės gėlių puokštės. Popietė smagiai praėjo ir visi nuo jauniausio (pusantrų metų) iki seniausio (96) buvo patenkinti.

Bernadeta Abromaitytė-Verch

Lietuvos pašto ženklai

Nuotr. M. Pranevičiaus

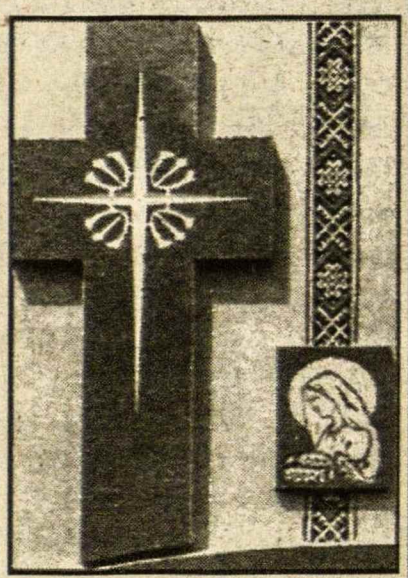
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Nauji pašto kodai Lietuvoje

Atkreipiame skaitytojų dėmesį, kad nuo 2004 sausio 1 Lietuvoje pradėti vartoti ES formato pašto kodai. Iš buvusios Sovietų Sąjungos paveldėti pašto kodai nustos galioję 2005 metais.

Skatiname visus su Lietuva susirašinėjančius skaitytojus kreipti dėmesį į gaunamų laišku vokus, ant kurių matysite savo siuntėjų naujus kodus. Turintieji kompiuterius gali naujus kodus rasti internete www.post.lt adresu.

Naujieji kodai susideda iš penkių skaitmenų, kurių du pirmieji rodo apskritį, rajoną ar miestą; o kiti trys (xxx) – gyvenamąją vietą ar pašto dėžutę, ar stambų pašto klientą, ar paštą. Taip pat prieš kodą įrašomos raidės "LT". Internetu skelbiama ši naujų kodų lentelė:

Alytus	62xxx-67xxx
Kaunas	44xxx-61xxx
Klaipėdos aps.	91xxx-99xxx, 00xxx
Marijampolė	68xxx-71xxx
Panevėžys	35xxx-43xxx
Šiauliai	76xxx-86xxx
Tauragė	72xxx-75xxx
Telšiai	87xxx-90xxx
Utena	28xxx-34xxx
Vilnius	01xxx-27xxx

Iliustracijai žemiau teikiame oficialiai skelbiamus kai kurių pašto įstaigų adresus:

Kauno miestas, Laivės al. 102, LT-44001, Kaunas; Vytauto pr. 21, LT-44021, Kaunas. Raudondvario paštas, Instituto g. 24, Raudondvaris, LT-54001, Kauno r. Birštono paštas, Nemuno g. 7, LT-59009, Birštonas.

Rašant laiškus iš užsienio pridedama – Lithuania. Inf.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Atstatykime šventovės bokštus

Pandėlio "Iniciatorių sambūrio" kreipimasis

Pirmojo pasaulinio karo metais buvo sudaužyti Pandėlio Šv. M. Marijos vardo bažnyčios bokštai. Išsilaisvinus iš 120 metų trukusios carinės Rusijos vergijos ir Lietuvai tapus nepriklausoma tarpukario metais, Pandėlio parapijos tikintieji organizavo aukų rinkimą bažnyčios atstatymui. Buvo surinkta didesnė dalis reikalingų lėšų, bet 1940 m. bolševikinė Rusija okupavusi Lietuvą, suvalstybinio bankus ir juose esančią turtą, Pandėlio bažnyčios kleboną Fabijoną Kemėšį areštavo, išvežė į Rusiją ir nukankino lageryje.

Po 50 metų trukusios bolševikų okupacijos vėl esame laisvi ir kaip niekada saugūs, tad užgydykime okupantų padarytas žaizdas.

2003 metų pabaigoje, dešimt pandėliečių: klebonas B. Balaišis, seniūnas R. Varnius, bendruomenės pirmininkas gyd. V. Juška, trys bažnyčios pastoracinės tarnybos nariai, trys mokytojai ir inžinierius pasiryžo organizuoti karo metais nugriautų Pandėlio bažnyčios bokštų atstatymą. Susibūrę į "Iniciatorių sambūrį" jį įregistravo Rokiškio savivaldybėje. "Iniciatorių sambūris" – juridinis asmuo, turintis savo apvalų antspaudą, Hansa banke atskaitomąją sąskaitą – Nr. LT 20 73000 100819-61204, į kurią galima pervesti pinigus visomis valiutomis. Pervedime nurodyti – Pandėlio bažnyčios bokštų atstatymui. Mūsų iniciatyvai pritaria J. E. Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas.

Pandėlio šventovė, kurios bokštai buvo nugriauti karo metais

2004 m. balandžio mėn. įregistravus "Registro centre", "Iniciatorių sambūriui" suteiktas "Paramos gavėjo" statusas ir pradėtas aukų rinkimas. Jau sulaukėme aukotojų – tai pensininkai mokytojai, inžinieriai, darbininkai, jaunimas, kitų parapijų tikintieji iš Pandėlio kilės, daug metų Čikagoje gyvenantis tautietis ir kiti kraštiečiai. Tikimės lietuvių išeivių paramos, taip pat jų palikuonių, o ypač kilusių iš Pandėlio krašto.

Pandėlio parapijos tikinčiųjų vardu iš anksto dėkojame visiems geranoriškai parėmusiems kilmingiausio Pandėlio pastato – bažnyčios bokštų atstatymą.

Visi aukotojai bus įamžinti: bažnyčioje įrengtame stende bus surašytos visų aukojusių pavardės.

Albinas Jasiūnas,
"Iniciatorių sambūrio" pirmininkas,
Vytauto a.(LT-4233370, Rokiškio raj.,
Lithuania

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Romo Kalantos šaulių kuopa St. Petersburg, FL, 2004 m. lapkričio 21 d. surengė Kariuomenės šventės minėjimą. Jis pradėtas Šv. Vardo šventovėje pamaldomis. Mišias atnašavo kan. B. Talaišis ir kun. dr. M. Čyvas. Skaitinius atliko Aurelija Robertson. Giedoto choras, vadovaujamas A. Varkalienės. Šauliai ir Lietuvos vyčiai pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Minėjimo programa vyko Lietuvių klubo patalpose. Invoakaciją sukalbėjo kun. dr. M. Čyvas. Kuopos vadas A. Gudonis pradėjo susirinkimą, taipgi pasakydamas ir kalbą apie Lietuvos kariuomenės įsteigimą ir jos kovas atstatant Lietuvos nepriklausomybę. Šventėje dalyvavo ir karininkai iš Lietuvos: plk. lt. V. Liepinis ir plk. lt. M. Petrauskas, šiuo metu atliekantys tarnybą CentComm vietovėje Tamos mieste. Jie atvežė Lietuvos kariuomenės vado brigados gen. V. Tutkaus sveikinimą ir skaidrių apie šiuo laikų Lietuvos karių, modernius ginklus bei transporto priemones. Pasak plk. lt. M. Petrausko, jei reikės kariauti, tai kariausime ne vieni, bet kartu su ŠAS (NATO) pagalba. Minėjime dalyvavo viešnia iš Lietuvos ambasados Vašingtone K. Jurgaitienė. Ji savo trumpame žodyje pasveikino vietos tautiečius, primindama, kad Amerikos lietuviai savo patyrimu daug gali padėti Lietuvai. Karininkai taipgi buvo atvežė iš Lietuvos ir spaudos, kurią popietės dalyviai greitai pasidalino. (*Lietuvių žinios*, 314 nr.)

jų pakvietė Lietuvos jaunimą dalyvauti 2005 metais Jaunimo dienosose Kobe vietovėje. Buvo taipgi suorganizuotas iš Telšių į Šiaulius pėsčiųjų būrys, vadovaujamas buvusio Melburno kunigo E. Ernašiaus. Popietėje M. Sidlauskienė paskaitė savo kūrybos, V. Jaldonskienė paskaitė naudingų patarimų, A. Vyšniauskienė supažindino su knyga, kurioje kunigas (ateistas, komunistų agentas) aprašo savo kovą su Katalikų Bendrija. Popietė baigta kavute ir skanumynais. (*Tėviškės aidai*, 2004 m., 24 nr.)

Vokietija

Vasario 16-tosios gimnazijoje 2004 m. spalio 27-30 d.d. svečiavosi selezietis kun. H. Šulcas su septyniais jaunuoliais iš Ruandos. Ateitininkai moksleiviai bendrabučio salėje surengė su svečiais susitikimą. Kun. H. Šulcas papasakojo apie Ruandą. Tai esąs pasakiškai gražus kraštas su derlingais laukais. Derlius imamas du kartus per metus. Bet dauguma žmonių gyvena vargingai, išnaudojami kitų. Jis papasakojo ir apie savo įsteigtą jaunuolių sodybą ir prieš 8-rius metus įvykusias Ruandos skerdynes. Jis pats vos išsigelbėjęs, žuvo nemažai ir sodybos jaunuolių. Sodyba atstatyta. Dabar jis važinėja po Vokietiją rinkdamas aukas. Kun. H. Šulcas taipgi, atgavęs tėvų ūkį Lietuvoje, įsteigė jaunimo sodybą Lietuvoje vargantiesiems vaikams.

Kun. H. Šulcui gimnazijos šeimininkės ir Romuvos moterys spalio 29 d. surengė pokylį paminėti 65-tajam kunigo gimtadieniui. Jame dalyvavo per 50 žmonių ir buvo pasakyta gražių sveikinimų, prisiminta plati sukaktuvninko veikla. Sveikino gimnazijos direktorius A. Šmitas, Romuvos apylinkės pirm. G. Kotkienė, Vokietijos LB krašto valdybos pirm. A. Šiugzdinis, parapijos komiteto pirm. O. Šiugzdinienė, gimnazijos kuratorijos pirm. dr. V. Lenertas, B. Lipšienė, kun. J. Dėdinas ir M. Dambriūnaitė-Šmitienė. Pastaroji sukaktuvninkui įteikė jo 25-rių metų veiklos nuotraukų albumą. Kalbėtojais džiaugėsi, kad kun. H. Šulcas galėjo savo sukaktuvninką gimtadienį atšvęsti gimnazijoje, kurioje jis prieš daugelį metų mokėsi. Tai esąs daugiausia nusipelnęs šios gimnazijos auklėtinis – atidavęs savo darbų duoklę šios gimnazijos jaunimui, vadovavęs jaunimo stovykloms Amerikoje, dirbęs sielovados darbą Brazilijoje. Šalia savo misijų Ruandoje, nepamiršta ir Lietuvos – Žemaitijoje įsteigdamas jaunimo sodybą vargingiems lietuvių vaikams. Kun. H. Šulcas visiems padėkojo, išreikšdamas ir nuostabą, kad taip šventiškai buvo pagerbtas. (*Pasaulio lietuvis*, 2004 m., 11 nr.)

Australija

Melburno Lietuvių katalikų moterų draugijos popietė įvyko 2004 m. spalio 25 d. Joje pirm. H. Statkuvienė kalbėjo apie Šiauliuose įvykusias Lietuvių jaunimo dienas, kuriose ji dalyvavo. Į šį renginį tema "Negaliu tylėti" atvyko jaunimo iš visų septynių Lietuvos vyskupijų. Dalyvavo taip pat svečiai iš Prancūzijos, Vokietijos, Amerikos ir iš kitur. Buvo susirinkę apie 4000 dalyvių. Jūs sveikino vyskupai, valdžios atstovai. Šiaulių vyskupas E. Bartulis sakė, kad Jaunimo dienos praleistos valandos gali tapti naujo gyvenimo pradžia. Ir kiti kalbėtojai priminė, kad jaunimas, siekdamas taurių idealų, gali pakeisti krašto gyvenimą. Jaunimas giedoto, dainavo, šoko tautinius šokius. Buvo kalbų religinėmis, socialinėmis, pilietinio ugdymo temomis. Vakare koncerto metu jaunimą sveikino popiežiaus vardu apaštalinis nuncijus Lietuvai, pabrėždamas, kad negali tylėti tie, kurie sutiko Kristų ar buvo jo sutikti. "Neškite, – sakė nuncijus – Gerąją Naujieną į pasaulį; popiežius kviečia būti savo bendradarbiais skelbiant Kristaus mokslą". Atstovai iš Vokietijos

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 49 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki . . .0.75%	Asmeninės nuo4.30%
santaušas1.00%	nekiln. turto 1 m.4.40%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius1.50%	
180 dienų indėlius1.55%	
1 m. term. indėlius2.50%	
2 m. term. indėlius2.55%	
3 m. term. indėlius3.00%	
4 m. term. indėlius3.40%	
5 m. term. indėlius3.85%	
RRSP ir RRIF	
(Variable)1.00%	
1 m. ind.1.80%	
2 m. ind.2.00%	
3 m. ind.2.35%	
4 m. ind.2.75%	
5 m. ind.3.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.net

LEDAS REFRIGERATION

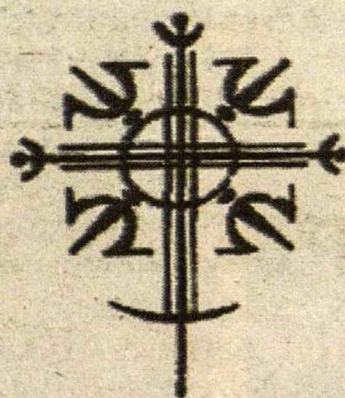
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loughheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Lietuviška sodyba Amerikoje

Keraminų lietuviška sodyba Rockforde netoli Čikagos traukia praeivių dėmesį

EDVARDAS ŠULAITIS

Turbūt nedaug ir mūsų skaitytojų yra girdėję apie Rockfordo miestą (apie 130 kilometrų į vakarus nuo Čikagos), o dar mažiau apie Jono ir Onos Keraminų sodybą tos vietovės pakrastyje.

Ta sodyba jau pagarsėjo prieš porą dešimtmečių kai ten iš Niujorko apylinkių atsikraustė Jonas ir Ona. Jau gyvendami Amerikos rytinėje pakrantėje – Com-mack, NY, miestelyje jie savo sodybą buvo padarę savotiška atrakcija, kuri ne kartą nuskambėjo net amerikiečių spaudoje.

Amerikiečių ir kitataučių dėmesį traukdavo lietuviškas koplytstulpis, tautiniais ornamentais papuoštas šulinys, jais pagražintas pats pastatas ir didžiuliai įvažiavimo vartai.

Kai Jono bendrovė “Wezner-Lambert” (specializuojasi vaistų ir kitų produktų gamyboje) panūdo kraustymuisi į Rockford, IL, jis didelio pasirinkimo neturėjo. Reikėjo palikti viską, ką jis po daugelį metų ten

buvo padaręs, ir vykti į naują nežinomą vietą. Bet sodybos pirkėjai – italų kilmės amerikiečiai pridėjo ekstra 7,000 dolerių, kad būtų paliktas lietuviškas koplytstulpis, kuris ten tebestovi iki šių dienų.

Atvykę į naują vietovę Keraminai nusprendė atkur-

ti viską, ką paliko Niujorko apylinkėje. Kadangi Jonas buvo nepaprastai darbštus ir nagingas vyras, per porą metų jis sugebėjo tai padaryti.

Žinoma, tai jis turėjo daryti tik laisvalaikio – vakais ir savaitgaliais. Darbovietėje turimos atsakingos

pareigos – mechaninės dalies prižiūrėtojo pareigybės, kurią jis pasiekė per daugelį sąžiningo darbo Niujorke. Tai pareikalavo nemažai valandų ir pastangų.

Į Rockfordą atsikrausčius 1982-aisiais, po poros metų jų sodyba šiame mieste savo lietuviškumu buvo panaši į Niujorko apylinkėse paliktąją. Apie ją tuoj pradėjo rašyti amerikiečių spauda, jau nekalbant apie lietuviškus laikraščius, kurie anksčiau Keraminų išskirtinę sodybą vis pagarsindavo. Garsas apie ją greitai pasklido, kad net amerikiečių jaunavedžių poros savo pirmojo bendro gyvenimo valandas norėdavo įamžinti prie šio lietuviško koplytstulpio.

Koplytstulpis šiandien

Kai aną penktadienį lankėmės šioje išskirtinoje Keraminų sodyboje, 20 pėdų aukščio koplytstulpis vėl žibėjo pilnu savo grožiu, panašiai kaip ir anomis dienomis beveik prieš 20 metų. Neseniai jį nudažė iš šiaurinio Čikagos priemiesčio Nil-

es atvykęs Keraminų viintelė atžala – Vidutis.

Nagingojo meistro – Jono ši kartą deja, jau neradome. Jis prieš 3 metus jau iškeliavo amžinybėn ir jo palaikus priglaudė gimtojo miestelio Vyžuonų (Utenos rajone) kapinės.

Nors ir stipras vyras buvo Jonas, tačiau negailestinga mirtis, po kelerius metus užtrukusios ligos ir operacijų, jį pakirto 2001 m. birželio mėnesį. Lygiai po metų jo našlė Onutė (taip ją vadindavo ne tik Jonas, bet ir daugelis kitų pažįstamų) išpildė savo mylimo vyro prašymą – atsigulti šalia savo artimųjų savo gimtosios vietovės kapinėse, po šv. Mišių Vyžuonų šventovėje. Pastaroji buvo atmintina ir tuo, kad dar visai neseniai (1996-aisiais metais) Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas joje palaimino Keraminų 50-jų jų vedybinio gyvenimo sukaktį. Vyžuonų šventovėje Jonas buvo ir pakrikštytas, o kiek vėliau čia priėmė ir Sutvirtinimo sakramentą.

Nukelta į 9-tą psl.

Onutė Keraminienė su savo neseniai padarytais kalėdinėmis eglutėms skirtais papuošalais iš šiaudinukų. Jie skirti Rockfordo etniniam minėjimui kur Onutė rengia parodas ir vienintelė ten atstovauja Lietuvai

Nuotr. E. Šulaičio

Jaunųjų krepšinio žaidėjų kelionė Lietuvon

Kanados lietuvių moksleivių grupė “Klevas”, sudaryta iš Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių krepšininkų, 2004 metų vasarą rungtyniavo Lietuvoje

VIDA TIRILIENĖ, talkinama jaunų keleivių

“Klevas”, tai lietuvių kilmės gimnazistų krepšinio komanda Toronte. Gavę kvietimą iš Lietuvos dalyvauti krepšinio rungtynėse su Marčiulionio mokyklos komandomis 2004 m. vasarą, 16-17 metų jaunuoliai, daugiausia iš Toronto, iš Hamiltono bei Detroito, Stasio Kuliavo paraginti ir jo vadovaujami intensyviai treniravosi šioms varžyboms. “Klevo” žaidėjai, kurie savo gimnazijose dalyvauja rinktinėse komandose bei aktyviai reiškiasi lietuviškos visuomenės kultūrinėse ir ideologinėse organizacijose, turėjo vienkartinę progą važiuoti į protėvių žemę ir pajusti per sportinius užsiėmimus Lietuvos jaunimo nuotaikas bei susipažinti artimiau su savo tautinėmis ir kultūrinėmis šaknimis.

lietuvių sporto žaidynėse ir laimėjo bronzos bei aukso medalius. Stasys, patyręs tų išvykų reikšmę ir svarbą, norėjo sudaryti progą už save jaunesniems pažinti savo protėvių žemę, duoti progą užmegzti ryšius su jaunais Lietuvos krepšininkais ir pažadinti lietuviybės jausmus jaunose širdyse.

Keliaujanti “Klevo” komanda įamžino savo kelionės nuotykius ir patyrimus raštu. Jie mielai pateikė ištraukas tų užrašų. “Klevo” komanda dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie jų nuostabios kelionės. Žaidėjai širdingai prisimena rėmėjus už jų dosnią finansinę ir moralinę pagalbą, už dalyvavimą prieš keliones varžybose ir už mielus linkėjimus. Be tos pagalbos kelionė nebūtų buvusi įmanoma.

Liepos 6 d. Saugiai atskridome į Frankfurtą ir atsiradome Vasario 16 gimnazijoje, kuri yra 60 km nuo miesto. Praleidome dieną lankydami istorinį Heidelbergo miestą, kurį apkeliavome pėsčiomis ir užlipome į pilį. Sugrįžę į gimnaziją, valgėme tradicinę “Bratvurst” vakarienę ir sėdėjome prie laužo, dainuodami savo sutiktais draugais. Išvykstame į Lietuvą! Iki pasimatymo!

Liepos 7 d. Mes (daugumas) jau miegojome (vaizduotėje), Marčiulionio krepšinio mokykloje Vilniuje. Aplankius Vasario 16 gimnaziją,

mūsų šeimnininkai mus nuvežė į oro uostą, kur sužinojom, kad skrisime SAAB 2000 vietoj B737. Buvome susirūpinę, kad nesusėdime į Lietuvą, bet susitikome pilotą, kuris pirkinėjosi “Duty free” parduotuvėje!

Po dviejų valandų atsiradome saulėtame Vilniuje (mes ir bagažai laiku!). Marčiulionio mokyklos šeimnininkai mūsų laukė kartu su visu būriu giminių!

Po trumpų pokalbių, išvažiavome į Marčiulionio mokyklą. Čia praleisime didelę dalį savo viešnagės. Bendrabučio kambariai dideli ir puikūs, jaučiamės kaip karaliai! Treneris ir palydovai susirinko posėdžio, o mes nubėgome į sporto salę ir treniravomės.

Rytoj pusryčiai 9 val. ryto ir važiuojam lankyti Vilniaus miesto. Mūsų pirmos rungtynės rytoj 17 val. su 1986 mokyklos komanda (visi už mus vyresni). Nepasiduosime!

Liepos 8 d. Šiandien atsikėlėm devintą valandą pusryčiams. Mes visi jau palengva priprantam prie laiko pasikeitimo ir užimtum. Pusryčiams buvo suvožtiniai su mėsa ir kiaušiniene. Buvo skanu!

Po pusryčių, greitai apsitvarkėm ir lipom į komandos autobusą apžiūrėti Vilniaus miesto. Pirmas sustojimas – Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, kurioje matėme nuostabią architektūrą. Po to aplankėme Kalnų parką, kur lipome aukščiau ir matėme Tris kryžius. Šie kryžiai yra didžiuliai, matomi iš įvairių Vilniaus vietų. Žiūrint nuo kalno į miestą vaizdas nuostabus. Senieji kryžiai buvo sunaikinti sovietų. Likučiai dar matomi ir šiandien.

Iš čia nuėjome į Vilniaus katedrą senamiesčio širdyje. Tai katedra, svarbi ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje. Nusileidome į požemį – katakombas. Šiose katakombose yra palaidoti žymūs Lietuvos valdovai. Tai buvo labai įdomu pamatyti.

Po to lipome į Gedimino kalno pilį, nuo kurios pasigrožėjome Vilniaus miesto vaizdais. Iš čia Pilies gatvę pasiekėme Aušros Vartus, kurie turi įdomią religinę istoriją.

Bus daugiau

Vokietijos Frankfurte lipame į Lietuvos lėktuvą

“Klevo” komanda buvo įsteigta trenerio Stasio Kuliavo, kuris, būdamas tokio pat amžiaus, irgi keliavo kaip žaidėjas su komandomis – “Lokys” ir “Aušra” į Lietuvą. Tos komandos dalyvavo III ir IV Pasaulio

Knyga apie skulptorių Vinčą Grybą

**VYTAUTAS
KUTKEVIČIUS**

2004 m. lapkričio 12 d. Jurbarko Vinco Grybo memorialiniame muziejuje įvyko naujos knygos apie skulptorių Vinčą Grybą su-tiktuvės. Į šį renginį iš Vilniaus atvyko monografijos autorė menotyroos habilituota daktarė Nijolė Tumėnienė, Lietuvos valstybinio muziejaus direktorius Romualdas Budrys ir šio mu-ziejaus skyriaus vedėjas V. Balčiūnas.

Vincas Grybas gimė 1890.X.3 Peleniuose (Šakių r.). Anksti išryškėjo jo polinkis į dailę. Baigęs dailės studijas Varšuvos, Kauno ir Paryžiaus meno mokyklose, 1929 m. V. Grybas apsigyveno Jurbarko.

Čia jis ir sukūrė savo monumentalius paminklus Simonui Daukantui, Vincui Kudirkai, Žemaičiui, Vytautui Didžiajam, Petru Vileišiui. Karo pradžioje, 1941 m. liepos 3 d., skulptorius pačiame kūrybinių

jėgų subrendime buvo vo-kiškųjų nacių Jurbarko priemiestyje sušaudytas.

Knygos *Vincas Grybas* autorė N. Tumėnienė kalbėdama pažymėjo, kad V. Grybas – vienas žymiausių XX šimtmečio pirmos pusės mūsų menininkų, nepralengtas paminklinių skulptūrų kūrėjas. Jis savaip tęsė Europos meno raidos tendencijas, jo visi kūriniai sklidinį taurios tautinės dvasios. V. Grybas savo skulptūrose atsiskleidė kaip tikras patriotas, sugebas talentingai įamžinti dideles tautinės idėjas. Knygos autorė padėkojo skulptoriaus šeimos nariams, nuoširdžiai talkinusiems renkant medžiagą. Ypač daug jai padėjo skulptoriaus vaikaitė dailininkė Rasa Grybaitė.

Pasisakydamas V. Balčiūnas apsidžiaugė, kad ši knyga pagaliau išskleidė klaidingą mitą apie V. Grybo bedieviškumą. Iš skulptoriaus laiškų, rašytų jo ar-

timiesiems, paaiškėjo, kad jis buvo giliai tikintis. Ne viename laiške jis prisipažino, kad neretai dalyvavo Mišiose. Be to, skulptoriaus religingumą patvirtina ir gausus jo sukurtos bažnytinio meno palikimas. Be meilės Dievui juk tokių šventovės altorius, neįmanoma sukurti.

Valstybinio muziejaus direktorius R. Budrys aptarė V. Grybo sukurtų paminklų grožį ir didingumą. Jis pareiškė, kad V. Grybo paminklas Simonui Daukantui, pastatytas Papilės miestelyje, juk tikras monumentaliosios dailės šedevras; turbūt nedaug tokių paminklų yra visoje Europoje. Buvo pareikšta nuomonė, kad N. Tumėnienės monografija *Vincas Grybas* padės išsklaidyti klaidingus mitus apie tragiškai žuvusį skulptorių, atvirai atskleisti jo gyvenimiškąją dramą ir išryškinti šio kūrėjo didingumą.

Lietuviška sodyba Amerikoje

Atkelta iš 8-to psl.

Tik savo vestuves turėjo atšvęsti pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, kai jam buvo 21-ri, o Onutei – tik 16 metų. Pabėgėlių stovykloje gimė jų sūnelis Vidutis su kuriuo jie netrukus turėjo keliauti Amerikon, kur jaunai šeimai prasidėjo nelengvi įsikūrimo metai. Apie juos Jonas ir Onutė mums ne kartą pasakojo, jog apie tai ir pabėgimą iš Lietuvos bei siaubingus karo metus būtų galima net visą knygą parašyti.

Apie Jono laidotuves jo gimtinėje buvo plačiai rašyta ne tik vietinėje spaudoje, bet ir *Respublikos* dienraštyje, kadangi Keraminių širdys buvo geros ir didelės: jų parama jau ilgą laiką naudojosi ne vien tik jų giminės, bet ir kiti tautiečiai.

Dar ir dabar ateina Vyžuonų seniūnijos seniūno Vytauto Vanago laišakai, kuriuose dėkoja Jono našlei Onutei už paramą seniūnijos reikalams – paaukotas knygas, užsakytus lietuviškus laikraščius (įskaitant ir *Amerikos lietuvių*), pinigus, kitas gėrybes. *Respublikos* dienraštis po laidotuvių gimtojo miestelio kapinėse savo rašinį baigė tokiais žodžiais: „Svetimoje žemėje išbarstyto gyvenimo smiltys paskutinėje stotelėje susiliejo su gimtinės smėliu“. O Utenos rajono laikraštis *Utenis* tada, šalia kitų dalykų, rašė: „Visų šventųjų ir Vėlinių dienomis bus kam uždegti atminimo žvakutę ant Jono Keramino kapo. Tai padarys dėkingi vyžuoniškiai“.

Žmona tęsia veiklą

Našlė Onutė ant vyro kapo pastatė gražų paminklą (ji dalyvavo jo pašventinimo iškilmėse 2003-siais). Dabar tęsia jų anksčiau pradėtus darbus. Nors ir būdama silpnos sveikatos, kurią dar labiau palaužė dvejus metus užtrukęs Jono slaugymas, ji dar ir šiandien yra, bene vienintelė Rockfordo lietuvių, kuri ir toliau gražiai dirba populiarin-dama Lietuvą.

Ši moteris, gimusi 1929 metais Gintališkėje, Platelių valsčiuje, Kretingos apskrityje, vasario 16-ją, yra pasižymėjusi tautodailės kūrėja – daro ant šventinių kalėdinių eg-lučių naudojamus papuošalus – šiaudinukus,

vaškinės kompozicijas. Visa tai ji yra rodžiusi įvairiose parodose amerikiečiams ir lietuviams kartu su jos surinktais lietuviškais ro-diniais, parsivežtais dar senesniais laikais iš Lietuvos. Ji savo namuose turi tiek daug gintaro bei kitų tautodailės dirbinių, kad jų čia daugiau negu kai kurios specialiosie parduotuvėse. Šiandien nemažai tų dirbinių yra paaukojusi Rockfordo miesto muziejui ir ten su jais gali susipažinti amerikiečiai bei kitataučiai.

O. Keraminienė dalyvavo ir tebedalyvauja (dabar dėl silpnos sveikatos jau rečiau) renginiuose ir amerikiečių mokyklose, kur skaito paskaitas apie lietuvių kultūrą, papročius, supažindina su liaudies menu, moko rankdarbių. Taip pat prisideda ir prie amerikiečių labdaringos veiklos, teikdama ir finansinę paramą. Už tą darbą ji apdovano-ta žymenimis.

O. Keraminienė prie savo vyro a.a. Jono padaryto didžiulio koplytstulpio Nuotr. E. Šulaičio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Klaipėdos dramos teatras 2004 m. spalio 14-15 d.d. gastroliavo Vilniuje su britų dramaturgo Ronald Harwood pjese *Kvartetas* ir Sigito Parulskio inscenuotu pagal Petro Cvirkos satyrinį romaną vaidinimu *Frank Kruk*. *Kvartetą* režisavo teatro meno vadovas režisierius Povilas Gaidys, vaidino veteranai aktorai Elena Gaigalaitė, Marija Černiauskaitė, Bronius Gražys ir Povilas Stan-kus. Veikalo personažai – buvusios operos žvaigždės, kurie visą gyvenimą auکوjo scenai, buvo pasiekę šlovės viršūnę, bet dabar sulaukė senatvės tapo niekam nebe-reikalingi. Bet šis veteranų ketvertukas dar nepasiduoda ir įrodo pasauliui, kad talentas neturi amžiaus ribos.

Režisierius Raimundas Banionis jau kelerius metus puoselėjo idėją įvesti į sceną P. Cvirkos romaną *Frank Kruk*. Režisieriaus įkalbėtas rašytojas Sigitas Parulskis parašė romano inscenizaciją. Į Ameriką iškeliavusio, ten praturtėjusio ir Frank Kruk tapusio Prano Kruklio istorija turi daug situacijų, kurios tinka šiandienai, nors romanas parašytas prieškario laikais. Ypač žaviai ir įtaigiai Frank Kruką scenoje pristatė aktorius Vytautas Anužis. Jo partneriai spektaklyje: klai-pėdiškių scenos grandas Vy-tautas Paukštė, „Auksinio scenos kryžiaus“ laureatė Eglė Baranauskaitė, Darius Meškauskas ir po kelis vaidmenis sukūrusių aktorių pulkelis.

Jono Basanavičiaus premija, kasmet skiriama už reikšmingiausius paskutiniųjų 5 metų Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių darbus, susijusius su etninės kultūros plėtojimu, puoselėjimu, ugdymu ir tyrinėjimu, bei kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros srityje, 2004 metais Vyriausybės nutarimu paskirta filologei ir kraštotyrininkei Irenai Seliu-kaitei. Penkiolika pastarųjų metų ji yra kraštotyros draugijos pirmininkė, leidinio *Mūsų kraštas* vyriausioji redaktorė. Yra paskelbusi apie 100 straipsnių etninės kultūros temomis, surengusi eilę parodų apie liaudies meni-ninkus ir kraštotyrininkus, kompleksines specialistų ir kraštotyrininkų ekspedicijas. Šių ekspedicijų metu surinkta medžiaga, tilpusi į 3,000 tomų, buvo perduota Lietu-vos valstybiniam muziejui. Pastarąjį dešimtmetį I. Seliu-kaite rinko medžiagą apie išnykusius kaimus, sudarė vietovių monografijas, kaip *Tverėčiaus kraštas*, *Kursėnai*, *Adu-tiško kraštas* bei *Šiaulėnai*.

Didysis muzikų paradas – aštuntoji Lietuvos muzikų šventė (rengėjas – Muzikų sąjungos pirmininkas prof. Rimvydas Žygaitis) 2004 lapkričio 20 Valstybinėje filharmonijoje žavėjo klausytojus nuo vidurdienio iki vėlyvo vakaro. Joje turėjo progos pasirodyti daug jaunų, bet jau ryškių atlikėjų: tarptautinių konkursų laureatai pia-

nistas Gintaras Januševičius, dainininkai Milda Smalakytė ir Giedrius Prunskus, Kauno mergaičių choras „Pastoralė“, Vilniaus mergaičių choras „Liepaitės“. Džiazo programoje saksofonininkas Petras Vyšniauskas grojo su Vilniaus Karoliniškių jaunučių džiazo orkestru. Tarp garsių muzikos atlikėjų dalyvavo prof. Leopoldas Digrys (vargonai), „Trimito“ orkestro perkusijos grupė, M. K. Čiurlionio kvartetas, kamerinis choras „Jauna muzika“, Klaipėdos kamerinis choras „Aukuras“ ir daug kitų instrumentinių bei vokali-nių ansamblių. Šis maratoni-nis renginys sutraukia per 1,000 klausytojų ir būna transliuojamas per Lietuvos radiją ir TV.

„Akiračiai“, atviro žodžio mėnraštis (kurį jo gyva-vimo pradžioje būtų būtų galima pavadinti ne mėnraš-čiu, bet kada-ne-kadaraščiu, nes nelabai reguliariai išei-davo), žada užsidaryti su 2005 sausio numeriu. Pradėjus jį leisti prieš beveik 37 metus, 1968 liepą, kaip iš-šūkį tuometinei išeivijos spaudai, kurios dalis nevi-suomet buvo linkusi spaus-dinti kitokią nuomonę išrei-kiančius straipsnius, ypač apie bendravimą su Lietuva, nebuvo manyta, kad jis taip ilgai išsilaikys. Paskutinius kelis metus jam medžiagą rinko, ją apipavidalino bei mėnraštį administravo tik du garbaus amžiaus sulaukę jo pradininkai: Liūtas Mockūnas ir Zenonas Rekašius. Iš nemažo būrio bendradarbių jau daugelis iškeliavę anapus – Algirdas T. Antanaitis, Donatas Bielskus, Leonardas Dambriūnas, Karolis Drunga, Vytautas A. Jonynas, Bronys Raila, Vincas Raste-nis, Vincas Trumpa, Henri-kas Žemelis – kiti dar gyvi, bet galbūt pavargę – Zita Če-paitė, Leonidas Donskis, To-mas Remeikis, Alfred E. Senn, Rimvydas Šilbajoris, Julius Šmulkašys, Tomas Venclova, Vytautas Zalato-rius, Rimvydas Valatka ir kt. Dedamos pastangos *Akiračius* išlaikyti toliau spausdi-nant juos Lietuvoje (prisime-na *Aidų* likimas), tačiau šiuo metu dar nėra nieko aiškaus.

Mažosios Lietuvos fon-do Rėzos vardo premijos 2004 metais paskirtos dviem Klaipėdos universiteto stu-dentėms – Kristinai Lyman-taitei ir Skirmai Adomavičiū-tei. K. Lymentaitei už 130 puslapių bakalauro tezę *Ves-tuvinių dainų tipo 'Ko nuliū-dai, sesele' sandaros, temati-kos bei poetikos ypatybės Ma-žojoje ir Didžiojoje Lietuvoje*. Tai jaunojo pusės (prikeltu-vių) dainos, surinktos iš visos autorei prieinamos medžia-gos, tyrinėjimas detalus ir preciziškas. S. Adomavičiūtei premija paskirta už 75 pusla-pių magistro tezę *Kursininkų tarmės priesaginių veiksma-žodžių struktūros ypatybės*. Šis darbas skirtas baigiančiai iš-nykti kuršininkų tarmei aptarti. GK

PRISIKĖLIMO

KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

FAX: (416) 532-4816

Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. **ANAPILYJE:** sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 66 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.10%
180-364 d. term.ind.	1.20%
1 metų term.ind.	1.50%
2 metų term.ind.	1.90%
3 metų term.ind.	2.40%
4 metų term.ind.	2.65%
5 metų term.ind.	3.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	1.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.00%
2 metų GIC-met. palūk.	2.20%
3 metų GIC-met. palūk.	2.60%
4 metų GIC-met. palūk.	3.00%
5 metų GIC-met. palūk.	3.25%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.05%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.45%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	2.85%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.60%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	0.65%
Amerikos dol. GIC 1 metų	
term. ind.	1.25%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas
nuo 5.25%

Sutarties paskolas

nuo 5.25%

Nekiln. turto paskolas:

Su nekeičiamu

nuošimčiu

1 metų 4.25%

2 metų 4.50%

3 metų 4.80%

4 metų 5.25%

5 metų 5.25%

Su keičiamu

nuošimčiu

1, 2, 3 metų ... 4.25%

Duodame CMHC

apdraustas nekilnojamo

turto paskolas

Duodame komercines

nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas. Nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiama nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas, internetinę bankininkystę.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ

\$400,000, \$500,000,
\$700,000?

Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416 231-4937

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tomsenkus@rogers.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKSTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

KANADOS ĮVYKIAI

Talka Ukrainai

Ryšium su paskelbtais pakartotiniais rinkimais į Ukrainos prezidentus, Kanados vyriausybė skyrė 5 milijonus dolerių penkiems šimtams kanadiečių stebėtojų, vykstančių į Ukrainą. Albertos provincija nutarė skirti 125,000 dolerių arba tiek, kiek privačių asmenų suaukota papildomiems stebėtojams. Atsirado daug savanorių, kurie savo lėšomis skrido į Ukrainą ir prisidėjo prie ten jau esančių kanadiečių. Pirmoji 250-ties kanadiečių grupė išskrido gruodžio 21 dieną. Antroji tokia grupė turėjo išvykti tą pačią dieną, tačiau dėl mechaninių priežasčių lėktuvas negalėjo pakilti, tad išvyko gruodžio 22. Kanados ukrainiečių kongresas spėjo papildomai skirti apie 450 savo bendruomenės narių, kurių 150 jau buvo anksčiau išvykę į Ukrainą. Kanados stebėtojų delegacijai vadovavo buvęs Kanados ministeris pirmininkas John Turner, o stebėtojų tarpe buvo trys parlamento nariai ir keletas aukšto rango vyriausybės tarnautojų. Daugiau kaip pusė visų delegatų galėjo susikalbėti ukrainietišškai. Manoma, kad rinkimus stebėjo daugiau kaip 9,000 delegatų iš įvairių kraštų. Jie gruodžio 26 d. sekė visą registracijos, balsavimo ir balsų skaičiavimo eigą, dirbdami pamainomis, nenutraukdami stebėjimo ir užrašydami visus prasilenkimus ar netikslumus, prašydami net vietinius pareigūnus laikytis įstatymų. Buvęs Kanados ukrainiečių kongreso pirmininkas Yaro Sokolik prisiminė 1991 metų įvykius Lietuvoje, kai kartu su lietuvių ir estų Juodojo kaspino dienos komiteto atstovais lankėsi Taline ir Vilniuje. Prisiminė prie seimo rūmų buvusias barikadas bei rusų tankus prie televizijos bokšto ir bado streiką paskelbusius radijo ir televizijos rūmų darbuotojus, palygino su dabartine Ukrainos "žydriąja revoliucija". Kanados vyriausybė paskelbė, kad ji taip pat siųs 20 stebėtojų (keturi išvyko gruodžio 16 d.) į Palestinos prezidento rinkimus, kurie vyks sausio 9 d. Ji prisidės ir su 1.7 milijonų dolerių įnašu į Jungtinių Tautų fondą tų rinkimų reikalam.

Kalėdinį sveikinimą, kurį, kaip ir daugelis kitų pasaulio vadovų, Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin perdavė per krašto televizijos kanalus, primindamas piliečiams, kad jie turi jaustis labai laimingi gyvendami tokia krašte, kuriame vyrauja demokratija, kultūrinis įvairumas, asmeninė gerovė ir pagarba žmogaus bei asmens laisvei, kurių mums pavydi daugelis kraštų. Jungtinės karalystės karalienė Elzbieta kreipėsi į pasaulio tautas prašydamas religinės ir kultūrinės tolerancijos.

Polijijos duomenimis, 2004 metais Kanadoje buvo 20-25% mažiau policininkų nei Anglijoje, Australijoje ar JAV. Kiekvienam 100,000 Kanados gyventojų tenka 188 policijos pareigūnai, iš kurių apie šestadalį sudaro moterys. Policijos išlaikymas kiekvienam Kanados gyventojui kainuoja apie 260 dolerių. Lyginant su

kontinentinės Europos valstybėmis, Kanadoje policininkų buvo net 30-45% mažiau.

Parlamento biblioteka Otavoje, kuri yra prisišliejusi prie centrinių parlamento rūmų, ir nuo aukštos kalvos stebi Otavos upę, po trejeto metų remonto bus atidaryta šią vasarą dar prieš 130-ją sukaktį. Biblioteka išgyveno du pagrindinius gaisrus, vieną prieš 100, kitą prieš 50 metų. Buvo planų šį pastatą nugriauti ir jį pakeisti moderniškesnio stiliaus pastatu. Šis atnaujinimas ir modernios technikos įvedimas kainavo apie 110 milijonų dolerių, o knygų ir inventoriaus atkėlimas iš buvusio banko pastato bus baigtas prieš vidurvasarį.

Newfoundland ir Labrador provincijos ministeris pirmininkas Danny Williams įsakė visoms provincinės valdžios įstaigoms nuimti Kanados valstybės klevo lapo vėliavą. Jis yra supykęs dėl Kanados vyriausybės finansų ministerio Ralph Goodale ir gamtos turtų ministerio John Efford lėtai vykstančių derybų, liečiančių provincijos naftos šaltinių pajamų pasidalinimą. Jo nuomone, derybos neina į priekį, o jis yra vis toliau "vedžiojamas už nosies". Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin yra labai nepatenkintas, kad dėl asmeninių ambicijų yra įveliamas krašto simbolis. Derybų eiga yra normali, ir laikas yra pateisinamas. Kanados vėliavos nuėmimas proceso nepagreitins – tam padėti gali tik derybų stalas.

Metinėje žiniasklaidos darbuotojų apklausoje Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin jau antrą kartą buvo išrinktas Kanados metų žiniasklaidos žmogumi. Jis yra gimęs 1938 m. politiko šeimoje, vedęs Eleanor Adams 1965 m. ir turi tris sūnus. Prieš įšeidamas į politinį gyvenimą advokato, o vėliau vadovavo įvairiom jo tėvo kontroliuojamom įmonėm. Dabar jų vadovavimą perdavė savo vaikams. 1993 m. buvo paskirtas finansų ministru, o nuo 2003 m. lapkričio 1 d. tapo Kanados ministru pirmininku. Populiariausio žiniasklaidos žmogaus titului gauti didžiausia jo konkurentė buvo generalinė kontrolierė Sheila Fraser, trečioje vietoje – Alfonso Gagliano.

Apie 400 prieglobsčio ieškančių žmonių, norinčių imigruoti į Kanadą, norėdami užbėgti naujam įstatymui už akių, užplūdo Kanados ir JAV pasienio perėjimo punktus. Sniego ir šalčio banga užklupo juos be pastogės ir maisto. Kanados sienos apsaugos ir imigracijos tarnautojai Fort Erie perėjimo punkte, kartu su JAV pasienio tarnautojais, turėjo išsinuomoti autobusus, kuriuose minimalų aptarnavimą maistu ir šiltomis antklodėmis teikė labdaros organizacijos. Nuo Naujų metų Kanadoje įsigalioja įstatymas, kuris teiks pabėgėlių statusą tik tiesiog iš persekiojimus vykdančios šalies atvykusiems asmenims. Kaip JAV, taip ir Kanada nebus pereinamasis kraštas. Asmuo, norintis Kanadoje gauti prieglobstį, negalės pirma nuvykti į JAV ir iš ten prašyti prieglobsčio ir atvirkščiai. A.V.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ 1949-2003. Sudarytoja ir mokslinė redaktorė - Vitalija Stravinskienė. Kalbos redaktoriaus - Alfonsas Česonis. Dailininkas - Algimantas Dapšys. Išleido viešoji įstaiga (T. Vrublevskio g.6, LT-01100 Vilnius). Knyga išleista su Lietuvių fondo parama. Vilnius, 2004 m., 436 psl. Šiame leidinyje apžvelgiama pusės šimtmečio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės istorija. Atskirai nagrinėjamas 35 kraštų Lietuvių bendruomenės, senesnių ir naujai susikūrusių gyvenimas, jų darbai ir pastangos išlaikyti lietuviškumą.

Zigmas Zinkevičius, ISTORIJS IŠKRAIPYMAI. Monografija. Redaktorė - Agota Sriubienė. Techninė redaktorė - Elvyra Volkienė. Dailininkas - Albertas Broga. Leidėjas - Lietuvių katalikų mokslo akademija (Pilies g. 8, LT-01123). Tiražas - 500 egz. Vilnius, 2004 m., 136 psl. Šiame leidinyje aptariami istorijos iškraipymai po nepriklausomybės atkūrimo. Leidinio autorius prof. Z. Zinkevičius *Tėviškės žiburių* redakcijai atsiųstame egzemplioriuje įrašė sako: "Šią knygą parašiau nebegalėdamas pakęsti akiplėšiškų Lietuvos istorijos klastojimų".

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SP
PRINTING
NET
PAUS
STIVE

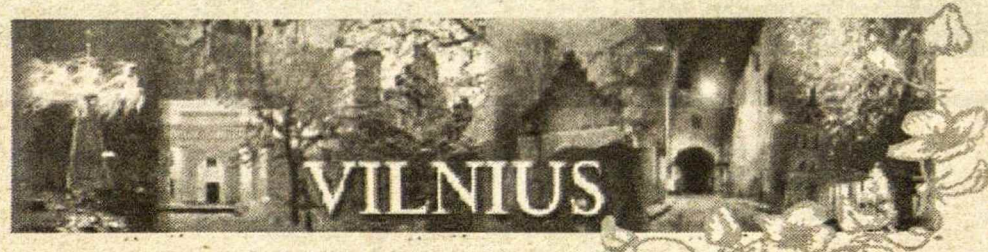
Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų riškla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON **\$300***
3 off for 1 parcel **3 off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Daugiau kaip 40 metų veikiantis Kanados lietuvių fondas, dabar turintis 2457 narius ir 430 aukotojų, parėmusių fondą mažiau kaip \$100 auka, per šiuos metus išaugo iki \$4,574,000 kapitalo. Per paskutinius 10 metų Fondo gaunamo metinio pelno vidurkis yra apie \$140,000. Ši suma padalinama lietuvių išlaikymui Kanadoje, paramai Lietuvoje bei studentų stipendijoms. 2004-aisiais metais iš 2003-ųjų metų gauto pelno paskirstyta:

Lietuvių išlaikymui Kanadoje

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybai	\$25,500.00
Kanados lietuvių muziejui-archyvui Mississaugoje	8,000.00
Savaitraščiai "Tėviškės žiburiai"	5,000.00
Toronto jaunimo ansamblui "Gintaras"	3,700.00
Kanados lietuvių jaunimo sąjungai	2,500.00
Skautų stovyklavietei "Romuva" ir jaunimo stovyklavietei "Kretinga"	po \$2,000.00
Toronto chorui "Volungė" ir Suvalkų krašto lietuvių sambūriui	po \$2,000.00
Hamiltono šokių ansamblui "Gyvataras"	\$1,800.00
Mažosios Lietuvos fondų ir 100 metų lietuviško rašto atgavimo minėjimo komitetui	po \$1,000.00
Toronto skaučių tuntui "Šatrija" ir skautų tuntui "Rambynas"	po \$750.00
Montrealio skautų tuntui "Geležinis Vilkas"	\$600.00
Hamiltono sporto klubui "Kovas" ir Mississaugos sporto klubui "Anapolis"	po \$500.00
KLB Hamiltono, Londono ir Montrealio apylinkėms	po \$500.00
Toronto vyrų chorui "Aras" ir pensininkų chorui "Daina"	po \$500.00
Užsienio lietuvių sielovadai	\$500.00
Toronto sporto klubui "Gintaras" ir krepšinio komandai "Klevas"	po \$500.00
Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopai ir lietuvių klubui "Santaka"	po \$400.00
Hamiltono skaučių tuntui "Širvinta"	\$300.00
Montrealio slidinėtojų sambūriui ir Toronto filatelistų sąjungai	po \$250.00
Hamiltono A. Stulginskio kuopos ateitininkams ir Kanados lietuvių menininkams	po \$250.00
Hamiltono radijo programai "Gintariniai aidai"	\$200.00
Iš viso lietuvių išlaikymui Kanadoje	\$65,900.00

Parama Lietuvai

Tamšaičių galerijai "Židinys" Vilniuje	\$18,312.00
KLB specialiam švietimo projektui	2,250.00
Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnybai	2,000.00
"Vilnios" draugijai	2,000.00
KLB SPV (Smurtas prieš vaiką) projektui	2,000.00
Lietuvos invalidų draugijai	1,000.00
"Viltelės" klubui ir Vilniaus senamiesčio soroptimisčių klubui	po 1,000.00
Vėliučių vaikų namams ir Prienų raj. mokyklai	po 1,000.00
Klaipėdos univ. bibliotekai ir Kauno arkivyskupijos muziejui	po 1,000.00
Lietuvių literatūros ir tautosakos institutui, Punsko vaikų darželiui	po 1,000.00
Sedos vidurinei mokyklai	1,000.00
Žagarių ansamblui "Jaunystė"	750.00
"Gyviems akmenims"	500.00
Laikraščiams "Žiemgala", "Lietuvos gados"	po 500.00
Laikraščiams "Kregždutė", "Voruta"	po 500.00
Politininių kalinių ir tremtinių sąjungai (rašinių konkursų premijoms)	250.00
Iš viso paramai Lietuvoje	\$40,062.00

Stipendijos studentams Kanadoje ir Lietuvoje

Kanadoje paskirta 15 stipendijų po \$400, 14 po \$300 ir 6 po \$200	\$11,400.00
Studentams stipendijos Lietuvoje, paskirstytos atskirų atstovų prie universitetų:	
Vilniaus universitetui	2,800.00
Kauno Vytauto Didžiojo universitetui	2,800.00
Suvalkų trikampio lietuviams, studijuojantiems Lietuvos universitetuose	1,500.00
Toronto Maironio mokyklos aukštesniųjų liuanistinių kursų abiturientams	825.00
Hamiltono vysk. M. Valančiaus mokyklos abiturientams 4 po \$40	160.00
Toronto Maironio mokyklos 8 skyriaus 3 geriausiems abiturientams po \$50	150.00

Iš viso stipendijoms skirta **\$19,635.00**

IŠ VISO KANADOS LIETUVIŲ FONDAS 2004 METAIS PASKYRĖ **\$125,597.00**

Nuo 1966 metų, kai buvo skirta pirmoji parama \$500 šeštadieninėms mokykloms ir \$500 Jaunimo kongresui, Kanados lietuvių fondas yra paskyręs daugiau kaip \$1,850,000 Kanados lietuvių išlaikymui, daugiau kaip \$400,000 paramai Lietuvoje bei daugiau kaip \$300,000 įvairioms stipendijoms.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums
nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes
vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM I RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

SKAITYTOJAI PASISAKO

KAIP VEIDRODYJE

Jūsų Tėviškės žiburiuose atspindi lietuvių kultūrinė veikla plačiame pasaulyje ir Lietuvoje, iškeliama mūsų tautos įvairios problemos ir jų sprendimas. Tegu Tėviškės žiburiai lanko mus visus lietuvius plačiame pasaulyje ir mūsų tėvynėje. "Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi".

Kun. Augustinas Steigvilas, Rosario, Argentina

AR "PILKOJI TAURĖ" TIKRAI PILKA?

TŽ nr. 48, 2004 m. Kanados įvykiuose žinutė apie Padėkos dienos Kanados futbolo lygos čempionatą dėl "Grey Cup", tą taurę lietuviškai pavadino "Pilkąja taurę". Turiu prisipažinti, kad aš kadaise irgi galvojau, kad "Grey" šiame pavadinime reiškia pilkumą, nors pati taurė blizga sidabru. Vėliau atsitiktinai sužinojau (ir pasitikrinau Kanados enciklopedijoje), kad ši taurė buvo padovanota Kanados Generalinio gubernatoriaus (1904-1911) grafo Albert Henry George Grey specialiai Kanados futbolo čempionams 1909 metais, todėl jo vardu ji ir buvo pavadinta. Kažkodėl buvo pridėta sąlyga, kad tie čempionai turėjo būti ne profesionalai, bet mėgėjai. Todėl 1909-1924 ją laimėdavo universitetų rinktinės ir tik nuo 1948 metų, kada Calgary "Stampeders" rinktinė ir jos rėmėjai pavertė profesionalų futbolo čempionatą į visos savaitės karnavalą, ją laimėdavo profesionalios futbolo rinktinės. 1962 metais Kanados parlamentas nusprendė, kad šios futbolo rungtynės yra "Kanadą vienijantis impulsas", todėl didieji Kanados TV kanalai privalo jas transliuoti visai Kanadai. Tarp kitko, tą blizgančią sidabru taurę nukalė "Birks Jewellers" juvelyrų.

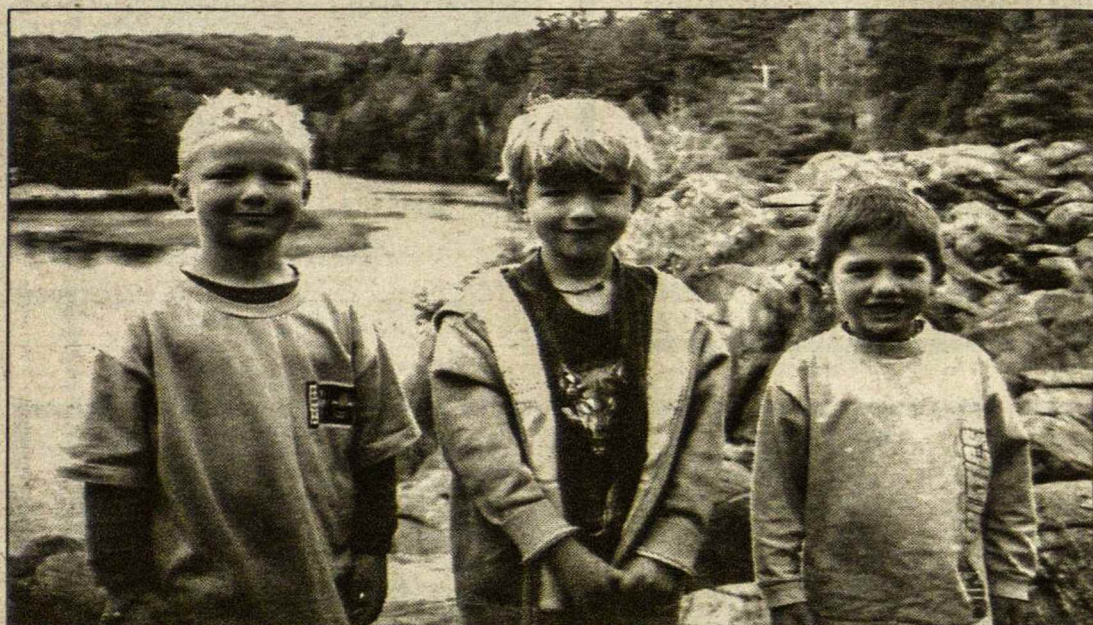
G. Kurpis, Toronto, ON

SKAUTŲ VEIKLA

• Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL, veikia Lietuvių skautų sąjungos (LSS) archyvas-muziejus, kuriame dvi dienas per savaitę darbuojasi v.s.fil. Sigito Miknaičio vadovaujami talkininkai: v.s. Gediminas Deveikis, v.s. Justinas Kirvelaitis, v.s. Romas Puodžiūnas. Iš brolio Sigito pokalbio su s. fil. Ritone Rudaitiene paaiškėjo šios institucijos darbai ir istorija.

Archyvinė-muziejinė medžiaga gaunama iš kadencijų baigusių vadovų ir grupuojama pagal kadencijų laikotarpį ir skautijos šakas. Medžiaga naudojasi skautų-čių vadovai, domisi ir Lietuvos archyvų vadovybė. Labai rei-

kia daugiau muziejinės medžiagos - skautiškų drožinių, paveikslų, apdovanojimų ir kt. Dokumentų apsaugojimu jau buvo susirūpinta v.s.fil. L. Milukienės kadencijoje (1976-78 m.). V.s. J. Paronio rūpesčiu priimta v.s. Antano Saulaičio, sn, medžiaga, padariusi pradžią archyviui. Buvo išnuomoti du kambariai Tėvų jėzuitų namė. LSS archyvo-muziejaus įsteigimas Tarybos buvo patvirtintas 1984 m. lapkričio 5 d. LSS vadovybė su Pasaulio lietuvių centru sutartį dėl patalpų pasirašė 1992 m. vasario 1 d. Archyvo-muziejų remia Lietuviškosios skautybės fondas, vadovaujamas v.s.fil. P. Molio. Inf.

"Romuva-2004" jaunieji stovyklautojai - giliukai Lukas Janowicz, Mykolas Skiland ir Motiejus Halpin iškylavo Bracebridge, ON, apylinkėje.

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys
geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Skrydžiai į Lietuvą geriausiomis
kainomis. Vyresnio amžiaus
keleiviams 10% nuolaida.

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

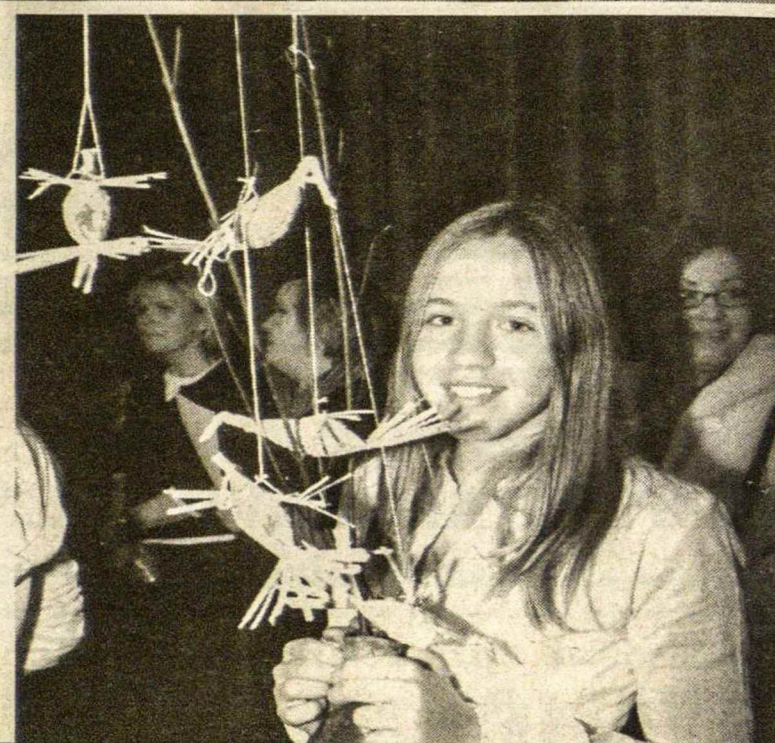
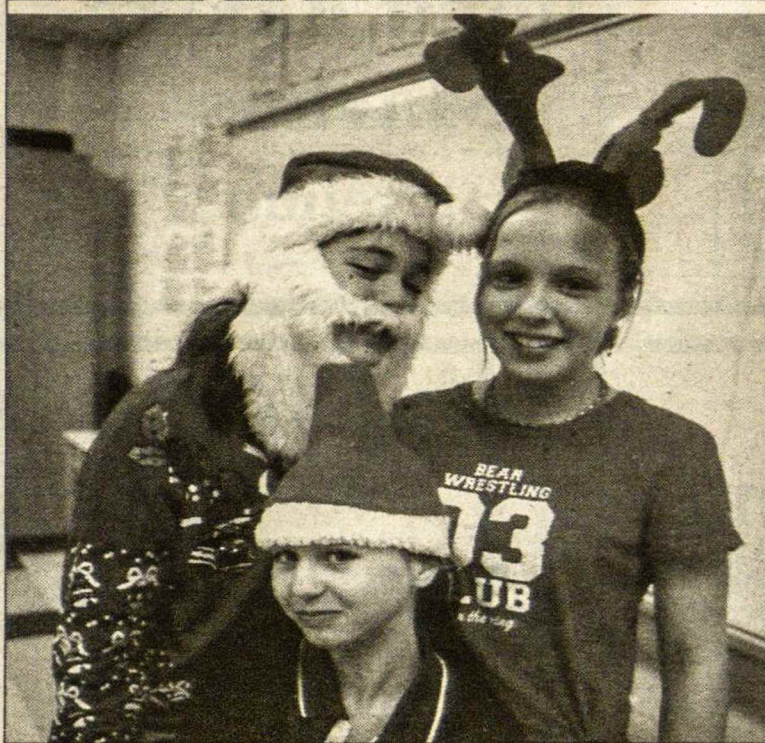
"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad., 9.30 v.r.- 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilus)

1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

JAUNIMO ŽODIS

Toronto Maironio mokyklos mokiniai ruošiasi Kalėdoms

Nuotr. D. Skukauskaitės

Mūsų Kalėdos

Mano Kalėdų pasaka

Kalėdos turbūt – pati didžiausia šventė visiems vaikams pasaulyje. Tai metų dalis, kada vaikai gražiai ir mandagiai elgiasi, nes žino, kad Kalėdų senelis juos stebi ir užsirašo kiekvieną blogą dalyką savo juodoj knygoj. Vaikai pasiūlo padengti stalą, išnešti šiukšles, net pagaminti vakarienę, kad tik būtų geri Kalėdų senelio ir nykštukų akyse.

Aš atsimenu, kai buvau mažas ir tikėjau į Kalėdų senelį. Kiekvieną naktį prieš einant gult mano tėveliai man sakdavo, kad jie pasikalbėjo su Kalėdų seneliu, ir kad jis matė kaip aš erzinau savo mažesnę broliuką. Po tokių pokalbių aš iš karto mėgindavau sustoti, bet tą padaryti buvo sunku, nes brolis yra mažesnis ir kartais labai įkyrus ir nekenčiamas.

Bet iš visų Kalėdų vienos tikrai buvo didžiausios. Jau mokyklos atostogos prasidėjo ir aš buvau labai linksmas, kad į mokyklą nereikės eiti net dvi savaites. Tuo metu aš buvau ketvirtame skyriuje, bet vis tiek mokykla yra mokykla ir nėra maloni vaiko pasaulyje. Su mama ir tėčiu, broliu ir sesute nuvykome į "White Rose" nusipirkti tikros Kalėdų eglutės. Mes niekada neturėjome plastikinės eglutės.

Nors buvo šalta popietė, bet mes suradome labai didelį, platų ir žalią medį. Ten buvo daug didelių eglų, bet mano akyse atrodė, kad mes suradome patį gražiausią. Apvynioję eglę išidėjome į automobilį ir keliavome namo. Namuose pamatėme, kad medis truputi per aukštas ir siekė lubas, tai tėtė paėmė ir nupjovė dalį eglutės koto ir tada viskas tiko. Pastatėme ją šeimos kambaryje ir pradėjome puošti. Pirmą lemputės, tada "icicles" ir pagaliau zinguliukais.

Kai aš gimiau, pirmoms Kalėdoms man padovanojo ypatingą zinguliuką – "Oscar the Grouch" iš Sesame Street. Jis žalias, sėdi šiukšlių dėžutėje ir laiko saldinių lazdele. Nuo pat mažens tėvai kabindavo tą zinguliuką ant medžio, nes aš buvau per mažas, bet šiais metais buvo mano pirmieji metai jį užkabinti. Aš uždėjau jį ant medžio ir nusišypsojau ir iki šiol kiekvienais metais kabinu dėdę "Oscar" ant medžio. Po zinguliukų uždėjom angelą ant viršūnės. Tėtis dažniausiai uždeda, nes jis aukščiausias. Po kokios valandos eglutė buvo

papuošta ir visiems buvo laikas išeiti, iki kol Kalėdų senelis ateis.

Dienos ėjo, o tėvai vis sakdavo, kad jie kalba su Kalėdų seneliu, nors aš niekada jo nemačiau. Atejo Kūčių rytas. Visą dieną nuo pusryčių iki kokios ketvirtos valandos mes tvarkėme savo namus, kol mama dirbo virtuvėje. Mudu su broliu sakėm, kad sutvarkysim rūšį, bet nuėję žaidėme "dodgeball" ir "hockey".

Atėjus vakarienei visi gražiai apsirengėme. Atsimenu, kad kaklą labai spaudė kaklaraistis, bet dėl šios šventės nezirčiau. Atsisėdome prie stalo, sukalbėjome maldą ir pasidalinome plotkelėmis. Jos buvo labai skanios, ir aš nusilaužiau nuo visų po didelį gabalą. Pradėjome valgyti, o kai vakarienė baigėsi, visi žinojome, kad jau dabar tikrai Kalėdų senelis ateis. Tėtė sakė, kad eis jo paieškoti, o mama mus visą laiką apgaudavo, sakydama, kad ji matė rūšį arba garaže, ir mes vis bėgdavome jo ten ieškoti.

Dring, dring, dring.... durų skambutis. Jau jis atėjo. Jis buvo aukštas, storas, apsirengęs raudonai. "Ho, ho, ho" tarė šimtą kartų. Mes taip nudžiugome, kai pamatėme, kad jis turėjo didelį maišą dovanų. Jis išėmė dovanėlę, ir jeigu tikrai buvome geri ir tikrai norėjome tos dovanos, mes turėjome jam padainuoti, pasakyti eilėraštį, arba parodyti jam ką nors ypatingo. Praeityje aš jam dainuodavau "Du gaideliai", bet turbūt jis užmiršdavo, nes ir vėl klausydavosi. Šį kartą dovana man buvo didelė dėžė, nelabai sunki ir apvyniota žaliu popieriumi. Praplėšiau popierių ir atradau "Batmobile". Batman buvo mano draugas ir aš labai žaisdavau su juo, tik neturėjau mašinos. Čia tai buvo mano didžiausias džiaugsmas. Nieko kito man nereikėjo. Tuoj pat išėmiau iš dėžės ir pradėjau žaisti. Tas "Batmobile" buvo ne tik mašina, bet ir pasikeisdavo ir pasidarydavo kaip lėktuvas.

Po pusės valandos Kalėdų senelis pasakė, kad jam laikas eiti, kad dar yra kitų vaikų pasaulyje ir išėjo. Aš buvau laimingas ir mano brolis, ir sesutė irgi džiaugėsi. Buvo sunku būti geram, bet buvo verta, nes gavau "Batmobile". Dar ir šiandien stengiuosi būti geras, nes žinau, kad Kalėdų senelis vis stebi.

Gintaras Valiulis

(Toronto Lituanistinių kursų 2004 m. abiturientas)

VIENERIŲ MIRTIES METINIŲ

J. Bakis - Angelas

MALDOJE

savo mielą Brolį

JUOZA
BAKĮprisimena sesuo
Albina Bakytė-
Markus
ir šeima

A†A

SOFIJAI SLAVICKIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos sūnų RIMĄ
SLAVICKĄ su šeima ir visus artimuosius -

Vanda ir Petras Šidlauskai

A†A

SIGITUI GRINKAI

staiga mirus Arizonoje,

reiškiu gilią užuojautą jo seseriai DANAI
ZAKAREVIČIENEI ir jos šeimai -

Janina Empakerienė

A†A

SIGITUI GRINKAI

iškeliavus amžinybėn,

velionies seseriai DANUTEI ZAKAREVIČIENEI ir jos šeimai giliausią užuojautą reiškia -

L. Matulevičienė, S. A. Ciplijauskai,
G. V. Butkiai

PADĖKA

A†A

ELENA NAVICKIENĖ

mirė 2004 m. gruodžio 1 d.

Dėkojame kun. K. Kaknevičiui už maldas laidotuvių namuose ir už aukotas gedulines Mišias, visiems, kurie atsiuntė gėlių, med. seserims CCTC skyriuje Victoria ligoninėje, "Pašvaistės" chorui už gražų giedojimą Mišiose, karsto nešėjams bei visiems, užsakiusiems Mišias ir dalyvavusiems laidotuvėse. Visada prisiminsime Jūsų nuoširdumą.

Liūdesyje likę -

Vyras Stasys Navickas, sūnus Viktoras ir šeima,
duktė Lydia Lauzon ir šeima

Iškeliavo dosnus tautietis

A.a. ALOYZAS RŪTA, Aukštaitijos laukų sūnus

Ar man erškėčių, ar žalių rūtų
vainiką pinsit,
Ar mane girsit, ar mane peiksit,
Man vistiek pat – man vistiek pat...

2004 m. lapkričio 18 d. mirtis nusinešė dosnumu pasižymėjusį Aukštaitijos laukų sūnų. Jis gimė 1919 m. Pasvaliečių kaime, Biržų apskrityje. Jauniausias iš stambaus ūkininko šešių vaikų šeimos. Baigęs Pasvaliečių pradinę mokyklą, mokėsi Biržų gimnazijoje, kur pasireiškė kaip puikus krepšininkas ir stalo teniso žaidėjas. Dar prieš Antrąjį pasaulinį karą baigė Kėdainių kultūrtechnikos mokyklą. Dirbo melioracijos departamente, o vokiečių okupacijos metais darbavosi Šiaulių

A.a. ALOYZAS RŪTA

miesto statybos skyriuje. Artėjant antrajai rusų okupacijai pasitraukė į Vakarų. Kaip ir Valdui Adamkui, A. Rūtai teko dalyvauti lietuvių bataliono kautynėse su rusų daliniais prie Sedos. 1949 m. atvyko į Kanadą. Miškuose atlikęs sutartį įsidarbino Ontario provincijos susisiekimo ministerijos kelių departamente.

Išėjęs į pensiją porą kartų aplankė gimtąjį kraštą, gimines. Stebėjo kaip gyvena jo kraštiečiai nepriklausomybės iškovojo Lietuvoje. Sugrįžęs svarstė, ar grįžti Lietuvon užbaigti senatvės dienas tarp giminių. Deja, nespėjo.

Aloyzas Rūta buvo ypatingai dosnus savo gimtajam kraštui – Biržams. Jis skaitė ir rėmė *Biržiečių žodį*. Šelpė Šv. Vincento Pasauliečio senelių globos namus, Biržų krašto muziejų "Sela", davė stambią auką J. Balčiūno leidžiamai knygai *Nuo Kirdonių iki Biržų* ir kt.

Susitikę turėjome bendrą kalbą. Mus rišo Biržai-Pabiržė-Pasvaliečiai. Mums pažįstamos vietos ir žmonės. Pažinojau jį kaip šviesų, dosnios širdies kuklią asmenybę.

Bronė Palilionienė-
Kruopytė

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

ELZBIETA AŽUBALIENĖ

mirė 2004 m. gruodžio 7 d., sulaukusi 92 m. amžiaus. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, gruodžio 10 d. Velionė gimusi Kutelių kaime, Biržų apskr. Nuliūdę liko vaikai - Marė, Stasys, Stasė ir Miliutė; vaikaičiai - Dovidas, Michelle, Robertas ir Stefanus; provaikaičiai - Alisa, Cloe ir Jessica.

Liūdi Šeima

Seseriai a.a. ALDONAI KATINIENEI
ir

mamai a.a. PETREI DUBAUSKIENEI

mirus Niujorke

nuoširdžiai užjaučiame VALENTINĄ GRYBIENĘ
ir jos šeimą -Natalija Žolpienė ir vaikai - Vita Chappell su vyru
Robertu, Zita Žolpytė, Jonas Žolpys ir vaikaiGAUTAS PRANEŠIMAS IŠ VILNIAUS,
kad po sunkios ligos

2004 m. gruodžio 22 d.

mirė literatūros kritikė, rašytoja
GRAŽINA RAMOŠKAITĖ-
GEDIENĖ,

poeto Sigitos Gedos žmona.

Praeitą pavasarį jiedu lankėsi Kanadoje; velionė skaitė paskaitą apie spaudos draudimą, rinko medžiagą ir planavo leisti knygą apie poetą Henriką Nagį. Dirbo literatūros žurnale *Metai*.

2003 metais išleido knygą apie savo draugę poetę Nijolę Miliauskaitę *Moteris su lauko gėlėmis*. Inf.-R.Ž.

Nuotraukoje - velionė su savo vyru

Žmogaus gyvenimas panašus į laivą, kurs,

išplaukęs į jūrą, mėtomas bangų, blaškomas vėjo ir audrų,

nurimsta tik tada, kai pasiekia žadėtąsias žemės uostas.

J. Vaišnys, S.J.

TORONTO

Toronto meras David Miller 2004 m. gruodžio 14 d. savivaldybėje surengė priėmimą miesto ir apylinkių etninių bendruomenių žurnalistams. Savo trumpoje kalboje D. Miller pasidžiaugė viešų pokalbių *Listening to Toronto* pasisekimu, teigdamas, kad vienas iš svarbiųjų pasiūlymų – miesto švarinimas jau 2005 m. bus vykdomas. Biudžete paskirta daugiau kaip \$4 mln. šiam tikslui. Viešajam susisiekimui trūksta lėšų, kurios prie ankstesnių premjerų – B. Davis, D. Peterson ir B. Rae – buvo skiriamos iš provincinės valdžios. Jis taip pat priminė, kad greitosios pagalbos paslaugos (911) yra teikiamos daugiau kaip 150 įvairių kalbų. Surinkus telefonu 911, galima pradėti kalbėti savo kalba, ir operatorius-ė tuojau sujungs su vertėju-a. Padėkojęs visiems žurnalistams už jų svarbų darbą informuojant angliškai nekalbančias bendruomenes, D. Miller pabendravo su atvykusiais, kurie buvo vaišinami vynu, kava ir užkandžiais.

"The Globe and Mail" 2004.XII.21 d. laidoje kone per visą puslapį su Napoleono kariakūta išspausdino Europos sąjungos parlamentaro Vytauto Landsbergio straipsnį, kuriame nurodomi sukti Rusijos užsienio politikos vingiai, išpėjamos Vakarų šalys realiau žvelgti į buvusio KGB darbuotojo, dabartinio Rusijos prezidento Putino užmačias, pasinaudojant paskelbtu karu su terorizmu.

ATA
dr. STASYS
PACEVIČIUS

miręs 1979 m. gruodžio 29 d.

Šeima, prisimindama prieš 25 metus amžinybėn iškeliavusį tėvelį, senelį, vyrą, *Tėviškės žiburiams* paremti aukojo \$2,500. Čekį, gautą iš Gedo ir Danos Sakų, dėkingi "TŽ" leidėjai vertina kaip stambų įnašą, išreiškiantį meilę savajai spaudai ir lietuvių.

Prof. V. Samonio paskaita rengiama sausio 9, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose. Paskaitininkas kalbės apie KGB sovietinės nomenklatūros įtaką šiuolaikinėje Lietuvoje. Paskaitoje bus liečiamas Lietuvos seimo priimtas dokumentų ir archyvų įstatymas, apribojantis teisę susipažinti su Sovietų S-gos specialiųjų tarnybų dokumentais. Juose yra nemažai trėmimų ir baudžiamųjų bylų duomenų. Bylas bus leidžiama tirti tik istorikams specialiais atvejais. Inf.-V.K.

D. Staškevičienė, nuolatinė *Tėviškės žiburių* bendradarbė iš Montrealio mums rašo: "Gerbiameji *Tėviškės žiburių* redakcijos ir administracijos darbuotojai, tebūna šios šventės malonus stabtelėjimas kasdienių darbų sukury, ramaus susimastyto akimirka. Tebūna šviesios ir laimingos visos artėjančių metų dienos".

Toronto miesto savivaldybė praneša, kad 2004 m. gruodžio 21 d. išsiųsta dalis sąskaitų už neapmokėtą vandens vartojimą buvo neteisingai apskaičiuota. Paaiškinimai buvo išsiųsti tą pačią savaitę. Neteisingų sąskaitų buvo apie 3,306. Norintys tuo reikalu informacijos yra prašomi teirautis telefonu 416 338-4829 tarp 8.30 v.r. ir 4.30 v.p.p.

Amerikos lietuvių fondo anketos paramai ir stipendijoms gauti jau yra Lietuvių fondo tinklalapyje www.lithfund.org. Jas galima gauti ir Lietuvių fondo raštiniėje. Stipendijų prašymo užpildytos anketos su visa dokumentacija turi būti paštu išsiųstos į LF raštinę iki 2005. III.15, pašto antspaudo data. Paramos prašymo užpildytos anketos su visa dokumentacija turi būti paštu išsiųstos į LF raštinę iki 2005.IV.15, pašto antspaudo data. Jei turite kokių klausimų, prašom kreiptis į LF raštinę: tel. 630 257-1616; faksas 630 257-1647; el.paštas: admin@lithfund.org.

Lietuvių fondo informacija,
14911 127th St., Lemont,
IL 60439

Lietuvių slidinėtųjų stovykla rengiama 2005 m. vasario 24-27 d.d. St-Donat, Kvebeke. Slidinėjimas vyks Mt. Tremblant ir Mt. LaReserve. Viešbutyje L'Hotel Montcalm reikia užsisakyti nakvynės artimiausiu laiku (tel. 1-866-424-1333 arba el.paštu info@hotel-montcalm.com). Informaciją teikia organizatoriai Rytis, Vilija ir Dalius Bulotos (tel. 1-514-344-8256; el.paštas viliabulota@hotmail.com).

A.a. Justo Augiaus atminimui pagerbti "Vaikų dienos centrams" Lietuvoje Elizabeth Green aukojo \$250. O.G.

A.a. Anelės Baršauskienės prisiminimui Helen ir Lilly Liaukus *Tėviškės žiburiams* aukojo \$40.

A.a. Vito Noliaus dvidešimties metų mirties prisiminimui "Kovai su vėžiu ir džiova" - sergantiems vaikuiams sesuo J. Kuncaitienė ir brolis A. Noliaus prisuntė \$100 iš Vinipego, MB. M.P.

A.a. kun. Liudo Januškos, OFM, atminimui "Kovai su vėžiu ir džiova" - sergantiems vaikuiams Lietuvoje V. L. Balaišiai aukojo \$20. M.P.

Šv. Kalėdų proga Hamiltono "Rambyno" lietuviai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

A.a. Natalijos Merkelenės atminimui, užjausdami jos sūnų Vytautą Mickevičių su šeima, Vėžiu ir džiova sergantiems vaikuiams Lietuvoje aukojo: \$50 - O. Barzdžiuvienė, D. Barzdžiūtė; \$40 - R. Matwiyiw; \$30 - D. Kuchar; \$20 - D. Barkauskienė, E. Bersėnienė, L. Strumilienė, L. A. Kaminskai, Alb. Kaminskas; \$10 - A. Duobienė. B.K. M.P.

40
METŲ

PRISIŠKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Road, Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: (416) 532-3400 Fax: (416) 532-4816

Prisiškėlimo kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad 2004 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

* taupytojams išmokėjo **12%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2004 metų pabaigos ir

* skolininkams sugrąžino **12%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2004 metų pabaigos

Papildomos ir sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

Šaukiamas Vasario 16-tos gimnazijos buvusių mokinių suėjimas, kuris įvyks 2005 m. vasario 24 d. Lietuvių klube - Lithuanian American Hall, 4880 46th Ave. North, Saint Petersburg, FL 33714, tel. 727 525-2924. Planuojama turėti susipažinimo vakarą ir iškilmingą vakarienę su šokiais. Bus smagu vėl susitikti ir prisiminti praleistas dienas Vasario 16-tos gimnazijoje. Labai svarbu, kad gausiai dalyvautume. Vasario mėnesį Floridoje labai puikus oras, nesigailėsite atvykę. Prašom jau dabar pranešti ar ruošiatės dalyvauti Valei Majauskaitei-Weinhoefer, 8421 29th Street East, Parish, FL 34219, tel. 941 776-3634 arba Vytautui Biretai, 199 Sylvan Ave., Toronto, ON M1E 1A4, Canada, tel. 416 261-4312; el.paštas vbireta@rogers.com. Organizatoriai: V. Majauskaitė-Weinhoefer, Aldona Gasnerienė-Andriulienė ir Vytautas Bireta

Tremtinių grįžimo fondui \$50 aukojo A. Sagevičius.

KLK moterų dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyriui jo šventės proga aukojo: \$100 - R.V. Žekai; \$50 - prel. P. Gaida, A. Valadkienė; \$20 - dr. R. Mažeikaitė, V. Balnienė, V. V. Paškai, Č. Pažeriūnienė; \$15 - A. Petkevičienė, V. Kišonienė; \$10 - B. Vilkuvienė, G. Meiluvienė, A. Pajaujienė, F. Mokus, E. Underienė; \$5 - N.N. Valdyba už aukas dėkoja. Inf.

Kun. A. Lipniūno Jaunimo kultūros centrui aukojo: \$300 - Anapilio moterų būrelis; \$100 - B. G. Trinkos.

Vaiukučių savaitraščiui *Kregždutė* \$50 aukojo A. Petkevičienė.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukojo S. Vyskupaitienė.

Kauno arkivyskupijos *Vaičių dienos centrams* \$1,000 aukojo N.N.

Šv. Jono lietuvių kapinių *Kelių asfaltavimo vajui* \$100 aukojo G. R. Paulioniai.

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka" parėmė *Tėviškės žiburių* leidybą \$2,000 auka. Savaitraščio leidėjai nuširdžiai dėkoja už stambią paramą, skatinančią darbuotis lietuvių išlaikymo užduotyse.

Vietoj kalėdinių sveikinių atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaugojo *Tėviškės žiburiams*: \$30 - Zita Didžbalienė; \$25 - J. Astas, Hamilton, ON.

REIKALINGA moteris prižiūrėti 11-os mėnesių mergaitę Richmond Hill rajone nuo 2005 m. gegužės. Skambinti tel. 905 884-0215.

AR NORITE:

- sumažinti valstybinius mokesčius?
- apsaugoti kapitalą?
- išauginti investicijas?

PATARNAVIMAS TEIKIAMAS KOMERCINEI VEIKLAI
ir PRIVATIEMS ASMENIMS.
Prižadu jums sąžiningai patarnauti!

AIDAS BATŪRA

TEL. 416-648-2399

email: aidas@versatilefinancial.com

GRUPĖ ADVOKATŲ

padės susigrąžinti nekilnojamą
turtą Lietuvoje

TEL. 370-686-47477

Elektroninis paštas: algisdega@omni.lt

"PARAMOS" kredito kooperatyvo narių
DĖMESIUI

Jau turime sieninį Naujų 2005-jų metų
KALENDORIŲ.

Kviečiame narius juos pasiimti. Jų yra abiejuose skyriuose. Kalendoriai bus siuntinėjami tik toliau gyvenantiems adresatams. Valdyba

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą. Danius Lelis tel. 647 519-2299 (nešiojamas).

ATLIEKU VERTIMUS iš lietuvių kalbos į anglų, prancūzų ar ispanų kalbas; taip pat iš tų kalbų į lietuvių kalbą. Dirbu sąžiningai ir greitai. Kaina - sutartinė. Gintautas Kaminskas - kamouraska3@sympatico.ca. Tel./fax (514) 695-0193.

ČESLOVO SENKEVIČIAUS knygą (vedamųjų rinkinį) *Penki taškai...* galima gauti pas spaudos platintojus Anapilio ir Prisiškėlimo parapijų knygynuose arba *Tėviškės žiburiuose*.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

TORONTO

Anapilio žinios

- Kalėdų švenčių proga visus parapijiečius ir visų mūsų aptarnaujamų apylinkių lietuvių sveikino šie lietuviai vyskupai: vysk. Paulius Baltakis, OFM, vysk. Juozas Preikšas, vysk. Juozas Matulaitis, vysk. Rimantas Norvila, vysk. Juozas Žemaitis, MIC, vysk. Jonas Boruta, SJ, vysk. Antanas Vaičius, vysk. Eugenijus Bartulis ir vysk. Jonas Kauneckas.

- Lietuvos kankinių šventovėje Kūčių naktį prieš Bernelių Mišias ir jų metu giedojo Deimantės Grigutienės vadovaujami "Gintarėliai" ir Jono Govėdo vadovaujamas parapijos choras. Kalėdinėse 9.30 v.r. Mišiose giedojo Lilijos Turūtaitės vadovaujami "Angeliukai".

- Praeitais (2004) metais Lietuvos kankinių šventovėje pakrikštyta 10 kūdikių. Pirmąją Komuniją priėmė 7 vaikučiai, Santuokos sakramentą priėmė 1 pora, o iš šventovės palaidoti 24 žmonės (18 iš jų – mūsų parapijiečiai).

- Delhi Šv. Kazimiero šventovėje praeitais (2004) metais Pirmąją Komuniją priėmė 1 vaikutis, o iš šventovės palaidoti 3 parapijiečiai.

- Gruodžio 30, ketvirtadienį, su lietuvių liuteronų Išganytojo parapijos klebono kun. Algimanto Žilinsko atliktomis apeigomis Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Ona Adomonienė, 76 m. amžiaus, žmona mūsų parapijiečio Henriko Adomonio.

- Sausio 3, pirmadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Elena Dailydienė, 100 m. amžiaus.

- Sausio 7 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus 7 v.v., o po Mišių Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

- Žodis tarp mūsų sausio vasario knygelių laidą parapijos salėje sekmadieniais platina Albina Augaitienė.

- Šiais metais Pasaulio jaunimo dienos vyks rugpjūčio mėnesį Vokietijoje, Köln mieste. Iškilmes dalyvaus ir pop. Jonas-Paulius II. Į tas iškilmes organizuojama lietuviškam jaunimui šventkelionė, užtruksianti nuo rugpjūčio 9 d. iki 22 d. Paskirta 20 vietų jaunimui iš Kanados ir 30 vietų iš JAV. Kelionės kaina, įskaitant skrydžius, nakvynes, 2 valgius kasdien, autobusą ir registracijos mokestį – \$2,500 asmeniui. Registruoti pas prel. E. Putrimą tel. 416 233-7819.

- Anapilio knygyne galima įsigyti Č. Senkevičiaus knygą *Penki taškai*, naujausią numerį žurnalo *Lithuanian Heritage* ir J. Baltrušaitytės bei V. Marcinkevičiūtės paruoštus lietuvių-anglų ir anglų-lietuvių kalbų žodynėlius.

- Mišios sausio 9, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Kazimierą Batūrą, Domicelę ir Stasį Asevičius, Bronę ir Petrą Balus; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Viktorą Barysą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 8, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Albiną Skuodiene.

Prisikėlimo parapijos žinios

- Naujųjų metų proga parapijos vadovybė ir joje dirbantys pranciškonai sveikina Lietuvos kankinių ir liuteronų Išganytojo parapijas, visus parapijiečius, pranciškonų geradarius ir visus lietuvius, linki visiems laimingų ir sėkmingų 2005 metų.

- Prieš Bernelių Mišias kalėdinės muzikos koncertą atliko parapijos suaugusių ir jaunimo chorai su solistais Anita Pakalniškyte-Puodžiūniene, Skaidra Puodžiūnaite, Arūnu Radtke ir Indre Viskontaite. Betliejaus prakartėlę pavaizdavo parapijos jaunimo choro nariai.

- Šv. Kalėdų išvakarėse ir Kalėdų dieną visi parapijiečiai buvo vaišinami kava ir pyragais, kuriuos paruošė KLK moterų dr-jos parapijos skyrius. Kalėdų ir Naujųjų metų dieną kava ir pyragaičiai visus Mišių dalyvius vaišino J.B. Greičiūnai.

- Nuo "Tsunami" antplūdžio nukentėjusiems Azijos gyventojams piniginę pagalbą galima siųsti per parapiją, kuri aukas perduos Toronto arkivyskupijai, telkiančiai lėšas nukentėjusiems.

- Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Mišios ir Šv. Valanda vyks 7 v.v. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus su parapijos kunigaiais.

- Pasauliečių pranciškonų Mišios ir susirinkimas vyks "Vilnius Manor" patalpose sausio 13d., 10 v.r.

- Pakrikštyta Urtė Liucija, Jolantos (Slizauskaitės) ir Werner Busch dukrelė.

- Gruodžio 31 d. palaidota a.a. Natalija Merkelienė, 90 m. Paliko sūnų Vyta Mickevičių su šeima. Lietuvoje mirė a.a. Kons-tancija Dryžienė, Ginto Stasiulevičiaus senelė.

- "Žodis tarp mūsų" sausio ir vasario mėnesių knygelės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

- "Kretingos" stovyklos jaunimo šokiai, vyks parapijos salėje sausio 15 d., 6 v.v.

- Mišios sekmadienį, sausio 9: 8 v.r. už a.a. Vaclovą Verikaitį – 15 metinės; 9 v.r. už a.a. Praną ir Juzefą Dovidaičius; 10.45 už a.a. Zigmą Zaleskį ir Don Skrypec, už a.a. Antaną ir Petronėlę Poškus, už Urbonų ir Bačėnų šeimų mirusius; 12.15 v.p.p. už a.a. Joną Jakicą.

Muziejaus-archyvo žinios

- Po švenčių grįžtama prie normalių lankymo valandų (sekmadieniais 10.30-11 v.r. ir 12 v.r.-6 v.v. bei pirmadieniais 1 v.p.p.-8 v.v.). Muziejus yra Anapilyje, antrame aukšte virš kapinių raštinės. Tel. 905 566-8755.

- Muziejaus-archyvo išlaidų kymui Jonas Margis aukojo \$500; Genė Valiūnienė a.a. savo vyro Algio Valiūno atminimui aukojo \$1,000; Algis Streimikis – \$50; "Talkos" kredito kooperatyvas – \$3,000. Dėkojame visiems mus rėmusiems per praėjusius metus.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevzib@pathcom.com

Lietuvių Namų žinios

- Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas rengiamas sausio 16, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose. Bus rodoma dokumentinė vaizduojanti *Klaipėda – praeitis ir dabartis*. Papildomus komentarus apie Klaipėdos uostą ir laivyną pateiks jūrininkystės knygų autorius Bronys Stundžia.

- Sausio 2 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 110 svečių.

- "Labdaros" valdybos posėdis – sausio 5 d., o Lietuvių Namų valdybos – sausio 26 d. Abu posėdžiai trečiadieniais, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

- Svetainei "Lokys" reikalingas tarnautojas (barmenas) dirbti pilną laiką. Kreiptis į LN vedėją raštinėje arba skambinti tel. 416 532-3311.

- LN Kultūros komisija yra gavusi knygų iš Lietuvos. Norintys jų pasiskolinti prašomi skambinti tel. 416 769-1266.

- LN Kultūros komisija turi daugiau kaip 160 vaizduojančių. Norintieji jų įsigyti ar išsinuomoti prašomi skambinti tel. 416 769-1266.

- "Lokyje" galima gauti medaus, duonos ir kitų lietuviško maisto prekių. Teirautis tel. 416 534-8214.

Slaugos namų žinios

Slaugos namams aukojo: L. Balsys, D. J. Margiai ir F. Mockus po \$500; a.a. E. Ažubalienės atminimui \$250 aukojo E. M. Ažubaliai; \$75 – G. D. Sakai; \$50 – O. Ažubalių šeima; \$30 – K. R. Poškai; \$10 – O. S. Kiršiniai. Aukas rinko: D. Keršienė ir M. Povilaitienė. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6.

Išganytojo parapijos žinios

- Gruodžio 30 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, buvo palaidota Ana Adomonienė, sulaukusi 76 m.

- Sausio 2 d. pamaldų metu buvo prisimintas prieš 30 metų miręs Jonas Bleizgys.

- Sekmadienį, sausio 9 pamaldų nebus.

- Pamaldos įvyks sausio 16 d., 9.30 v. ryto, kurias ves tarybos narys P. Kravecas.

- Sekmadienį, sausio 23, pamaldų nebus.

- Sekmadienį, sausio 30, 9.30 v. ryto pamaldas ves parapijos klebonas. Po pamaldų šventovėje įvyks Moterų draugijos susirinkimas, o Lietuvių Namų patalpose bus konfirmantų pamoka.

PAIEŠKOJIMAS

Raimundas Labutis, gyvenantis Kaune, ieško savo dėdės ir tetos Anthony ir Jacqueline Labus, kurie gyveno 419 rue Beausejour, St. Eustache, Que. J5R 5W5, Canada. Dėdė iš Lietuvos išvyko karo metu, jo žmona – iš Prancūzijos. Rašyti adresu: R. Labutis, Savanorių pr. 216-6, 5001 Kaunas Lithuania; tel. +37-228243; E-paštas raimundaslabutis@takas.lt

MONTREAL

Kanados ministeris pirm. Paul Martin, parlamento atstovas iš LaSalle-Emard Montrealyje, per kalėdinius pusryčius "Buffet Sorrento" gruodžio 12 d. susitiko su lietuviais (iš k.) Roma Lietuvninkaitė-Pingitore, Pat Pingitore, Vida Lietuvninkaitė
Nuotr. V. Pedicelli

Aušros Vartų parapijos Kalėdų šventės prasidėjo Kalėdinių giesmių įrašų koncertu prieš Bernelių Mišias. Po visų Mišių salėje vyko susitikimas ir vaišės. Gruodžio 31 d., 7 v.v. buvo senųjų metų palydos Mišios.

LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopa buvo surengusi tradicinį Naujųjų metų sutikimą.

Aušros Vartų parapijos susirinkimas kviečiamas sausio 16 d., po 11 val. Mišių parapijos salėje.

Tomas Lauraitis, 84 m. amžiaus, mirė 2004 m. gruodžio 24 d. Liūdi sūnus su šeima, vaikaitis, žmona Vanda. Gedulinės Mišios buvo aukojamos Aušros Vartų šventovėje.

Miroslavas Čapkauskas, 86 m. amžiaus, mirė gruodžio 30 d. Laidotuvių Mišios buvo aukojamos sausio 3 d. Aušros Vartų šventovėje. Palaikai sudeginti ir vėliau bus laidojami šv. Jono kapinėse Mississaugoje, Ont. šalia 2001 m. rugsėjo 19 d. mirusios žmonos solistės Ginos Butkutės-Čapkauskienės. D.S.

Šv. Kazimiero parapijos žinios

- Sugrįžęs po atostogų ir rekolekcijų Kalifornijoje, klebonas kun. Aloyzas Volskis aukojo Bernelių Mišias 10 v.v. Choras, vad. A. Stankevičiaus, gražiai giedojo kalėdines giesmes. Po Mišių visi buvo pakviesti į salę trumpam vaišėm. Susitikom su svečiais iš Kanados, Amerikos ir Australijos.

- Po Kalėdų atostogų "Aukšinis ratelis" rinksis ketvirtadienį, vasario 3 d. V.L.

Montrealio lietuvių mokyklos tradicinė Kalėdų eg-

lutė Aušros Vartų parapijos salėje gruodžio 19 d. sutraukė labai gausų būrį senelių, tėvų, vaikų ir svečių. Vaizdelį *Laiškas Kalėdų seneliui* vaidino įvairūs žvėreliai, nykštukai, vėjai, snaigės, paukščiai, žuvys, vaikai ir žaisliukai. Visi 38 mokyklos mokiniai atliko savo vaidmenis ypatingai gerai ir susilaukė daug katučių. Ypač drąsiai, entuziastingai skambėjo 5 kalėdinės dainos ir giesmės. Džiugu, kad mokytojos įdėjo tiek nuoširdaus darbo paruošti šią programą, ir surado vaidmenis net ir patiems mažiesiems. Pasibaigus programai atvyko Kalėdų senelis ir apdovanojo visus vaikus.

Mokyklos vedėja Živilė Jurkutė-Blayne padėjo mokytojoms Kristinai Čičinskaitei-Davidson, Daivai Jaugelytei-Zatkovic, Vilmai Domarkienei, Ingai Gedrikienei ir muz. Aleksandrui Stankevičiui, kleb. kun. R. Birbilui, "Litui" už finansinę paramą, programą atlikusiems vaikams, talkininkams bei visiems atsilankiusiems. Bendruomenės pirm. A. Staškevičius padėjo mokyklos vedėjai Živilei už įdėtą darbą. Visi vaišinosi tradiciniais "hot dogs" ir kitais valgiais bei kava su saldumynais.

Lietuviai karininkai, gilinę prancūzų ir anglų kalbos žinias St. Jean sur Richelieu kariuomenės bazėje, gruodžio 18 d. išvyko namo. Dabar atvyksta kiti 5 karininkai. Prancūzų kalbą studijuos mjr. Algimantas Monkeliūnas ir vyr. lttn. Tomas Balus, o anglų kalbą - kpt. Darius Gacevičius, kpt. Silvinas Gaubys ir kpt. Audrius Mor-dasas.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349